

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

Vývoj místní samosprávy v obci Všetaty

Petr Zeman

© 2015 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra humanitních věd
Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Petr Zeman

Podnikání a administrativa

Název práce

Vývoj místní samosprávy v obci Všetaty

Název anglicky

The Development of Local Government in the Municipality of Všetaty

Cíle práce

Cíl práce spočívá ve zjištění faktorů ovlivňujících charakter lokálního politického procesu v obci Všetaty. Dílčími cíli práce bude v rámci zvoleného tématu: 1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obce 2. Identifikovat aktéry politického procesu v obci (lokální politické subjekty, zájmové skupiny, podnikatelské subjekty apod.) a analyzovat jejich vzájemné vztahy. 3. Definovat charakter lokálního politického procesu na základě analýzy vývoje lokálního stranického systému, charakteristiky místních konfliktních linií a jednání komunálních politických aktérů.

Metodika

Při vypracování práce bude využit výzkumný přístup, jenž zohledňuje odlišnosti politického procesu v obcích různých kategorií. Práce bude mít charakter případové studie. Ke sběru dat budou využity zejména dvě základní techniky – studium dokumentů a dotazování. Při analýze vývoje komunálního stranického systému bude využita komparace výsledků komunálních voleb v časové řadě, ke zjištění konfliktních linií a k analýze a interpretaci vztahů politických aktérů a jejich jednání pak bude proveden kvalitativní výzkum založený na polostrukturovaných rozhvorch s komunálními politiky.

Doporučený rozsah práce

60 – 70 stran

Klíčová slova

Všetaty, komunální politický proces, volební strana, lokální stranický systém, komunální koalice

Doporučené zdroje informací

- Balík, S. (Ed.) Komunální volby v České republice v roce 2002. Brno: Masarykova univerzita v Brně, Mezinárodní politologický ústav, 2003, ISBN 80-210-3211-1.
- Balík, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009, ISBN 978-80-247-2908-4.
- Bubeníček, V.; Čmejrek, J.; Čopík, J. Demokracie v lokálním politickém prostoru. Praha: Grada, 2010, ISBN 978-80-247-3061-5.
- Bubeníček, V.; Čopík, J.; Hajný, P.; Kopřiva, R.; Neumanová, T. (Eds.) Obce jako aktéři politického procesu: komunitní studie regionálních politických systémů a problematika metodiky jejich zpracování. Praha: Provozně ekonomická fakulta České zemědělské univerzity v Praze, 2005, ISBN 80-213-1326-9.
- Bubeníček, V.; Kubálek, M. Konfliktní linie v malých obcích. In: Acta Politologica, 2 sv. 3 č., 2010, ISSN 1803-8220
- Čmejrek, J. a kol. Participace občanů na veřejném životě venkovských obcí ČR. Praha: Kernberg Publishing, 2009, ISBN 978-80-87168-10-3.
- Čmejrek, J.; Bubeníček, V.; Luhanová, M. Politika v regionálním rozvoji. Úvod do studia. Praha: Provozně ekonomická fakulta České zemědělské univerzity v Praze, 2004, ISBN: 80-213-1157-6.
- Čmejrek, J. Lokální a regionální politické stranictví v ČR. In: II. Kongres českých politologů. Praha, 5. 6. září 2003. Eds.: Dvořáková, V.; Heroutová, A. Praha: Česká společnost pro politické vědy, 2003, ISBN 80-902176-3-X.
- Čmejrek, J. Obce a regiony jako politický prostor. Praha: Alfa Nakladatelství, 2008, ISBN 978-80-87197-00-4.
- Hudák, J.; Jüptner, P.; Svoboda, J. (Eds.) Komunální politické systémy. Praha: Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, 2003, ISBN 80-7308-056-7.
- Jüptner, P. Komunální koalice a politické modely. Politologická revue č. 2, 2004, s. 80 101.
- Outlý, J. Volby do zastupitelstev vývoj a souvislosti. Politologická revue č. 2, 2003, s. 17 44.
- Říchová, B. Úvod do současné politologie: srovnávací analýza demokratických politických systémů. Praha: Portál, 2002, ISBN 80-7178-628-4.
-

Předběžný termín obhajoby

2015/06 (červen)

Vedoucí práce

PhDr. RNDr. Michal Kubálek, Ph.D.

Elektronicky schváleno dne 12. 11. 2014

doc. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 13. 11. 2014

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 30. 03. 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Vývoj místní samosprávy v obci Všetaty" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 31.3.2015

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval pracovníkům Úřadu městysu Všetaty za ochotu a nezištnou pomoc při vyhledávání zdrojů a poskytování informací. Zvláštní dík patří panu PhDr. RNDr. Michalu Kubálkovi, Ph.D. za odborné vedení, pomoc a rady při zpracování této práce.

Vývoj místní samosprávy v obci Všetaty

The Development of Local Government in the Municipality of Všetaty

Souhrn

Diplomová práce „Vývoj místní samosprávy v obci Všetaty“ je rozdělena na dvě osnovní části. Na část teoretickou a analytickou.

V teoretické části jsou nastíněny základní poznatky komunálního politického systému a financování obcí v České republice.

V analytické části jsou zpracovány základní charakteristiky obce Všetaty, jakou jsou geografické podmínky, historie, finanční situace apod. Dále se tato část zabývá aktéry politického procesu v obci, především jejich činnostmi a významností pro správu obce. Je zde kladen také důraz na výsledky komunálních voleb od roku 1994 do roku 2014. V této části je také popsán současný politický proces v obci.

Summary

Thesis "Development of local government in the village Všetaty" is divided into two parts: theoretical and analytical.

In the theoretical section, the basic knowledge of the municipal political system and the financing of municipalities in the Czech Republic is outlined.

In the analytical part, the basic characteristics of the village Všetaty are processed, such as geographical conditions, history, financial situation, etc. Furthermore, this section deals with the actors of the political process in the community, especially their activities and significance for the administration of the municipality. There is also emphasis on the results of municipal elections from 1994 to 2014. This section also describes the current political process in the village.

Klíčová slova: Všetaty, komunální politický proces, volební strana, lokální stranický systém, komunální koalice, obec, městys, nezávislí kandidáti, financování obcí, Česká pravice

Keywords: Všetaty, municipal political process, political party, local party system, municipal coalition, village, township, independent candidates, municipal financing, Czech Right

Obsah

Obsah	7
Seznam tabulek	9
Úvod	10
Cíl práce.....	11
Metodika.....	11
1. Komunální politický systém.....	12
1.1 Obecní samospráva.....	12
1.1.1 Orgány obce.....	12
1.1.2 Zastupitelstvo obce	12
1.1.3 Rada obce	14
1.1.4 Starosta obce.....	15
1.1.5 Obecní úřad	15
1.1.6 Orgány rady a zastupitelstva obce.....	16
1.2 Volby do zastupitelstev obcí.....	17
1.2.1 Kandidátní listiny	18
1.2.2 Struktura hlasu	19
1.2.3 Volební klauzule.....	20
1.2.4 Volební formule.....	20
1.3 Komunální politický systém ve městech	21
1.4 Komunální politický systém v menších obcích.....	21
1.5 Fenomén politické nezávislosti	22
1.6 Formování komunálních koalic	23
1.6.1 Typologie koalic	24
1.6.2 Typologie koalic dle velikosti obcí	29
1.7 Konfliktní linie v lokálních politických spektrech	31
1.7.1 Vize budoucího rozvoje obce jako dominantní rozpor v malých obcích.....	31
2. Politická participace občanů.....	34
2.1 Volební účast	34
3. Hospodaření obcí v ČR	36
3.1 Příjmy obcí	36
3.1.1 Daňové příjmy obcí	36
3.1.2 Nedaňové příjmy	37
3.1.3 Kapitálové příjmy	38
3.1.4 Dotace.....	38
3.2 Výdaje.....	39
3.2.1 Běžné výdaje	40
3.2.2 Kapitálové výdaje	40
3.3 Obce a úvěry	40
4. Městys Všetaty s částí Přívory	42
4.1 Historie městysu Všetaty	42
4.2 Charakteristika městysu Všetaty	43
4.3 Současná organizační struktura obecního úřadu	45
4.4 Hospodaření městysu Všetaty	46
4.4.1 Hospodaření městysu v letech 2010-2014.....	46
4.4.2 Příjmy městysu	50
4.4.3 Výdaje městysu	51

4.5 Organizace působící v městysu	52
4.5.1 Místní organizace rybářů	52
4.5.2 Rodinné centrum Všetaty-Přívory	53
4.5.3 Myslivecké sdružení	54
4.5.4 Sbor dobrovolných hasičů	54
4.5.5 Přívorské ženy	55
4.5.6 TJ Sokol Všetaty.....	55
4.5.7 TJ Sokol Přívory.....	56
4.6 Podnikatelé v městysu	56
4.6.1 THIMM Obaly, k.s.	56
4.6.2 Mira Mar, s.r.o.	57
4.6.3 Variant, s.r.o.	58
4.6.4 Stavebniny RS - Robert Sokol.....	58
4.7 Aktéři politického procesu v městysu Všetaty	59
4.7.1 Česká pravice.....	59
4.7.2 Sdružení nezávislých kandidátů	60
5. Volby do zastupitelstva Městysu Všetaty s částí Přívory.....	62
5.1 Výsledky voleb do zastupitelstva městysu v roce 1994	62
5.2 Výsledky voleb do zastupitelstva městysu v roce 1998	64
5.3 Výsledky voleb do zastupitelstva městysu v roce 2002	66
5.4 Výsledky voleb do zastupitelstva městysu v roce 2006	68
5.5 Výsledky voleb do zastupitelstva městysu v roce 2010	70
5.6 Výsledky voleb do zastupitelstva městysu v roce 2014	72
6. Současný politický proces v městysu Všetaty.....	75
Závěr	79
Seznam použité literatury	81
Seznam použitých internetových zdrojů.....	82
Seznam použitých zákonných norem	83

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Typy koalic	25
Tabulka č. 2: Volební účast ve volbách do zastupitelstev obcí v letech 1994 – 2010	34
Tabulka č. 3: Hospodaření městysu v letech 2010-2014.....	46
Tabulka č. 4: Příjmy městysu v roce 2014	50
Tabulka č. 5: Výdaje městysu v roce 2014.....	51
Tabulka č. 6: Získané hlasy jednotlivých zastupitelů.....	62
Tabulka č. 7: Počet získaných hlasů a mandátů	63
Tabulka č. 8: Získané hlasy jednotlivých zastupitelů.....	64
Tabulka č. 9: Počet získaných hlasů a mandátů	64
Tabulka č. 10: Získané hlasy jednotlivých zastupitelů.....	66
Tabulka č. 11: Počet získaných hlasů a mandátů	66
Tabulka č. 12: Získané hlasy jednotlivých zastupitelů.....	68
Tabulka č. 13: Počet získaných hlasů a mandátů	68
Tabulka č. 14: Získané hlasy jednotlivých zastupitelů.....	70
Tabulka č. 15: Počet získaných hlasů a mandátů	70
Tabulka č. 16: Získané hlasy jednotlivých zastupitelů.....	72
Tabulka č. 17: Počet získaných hlasů a mandátů	72

Úvod

Samospráva ve středně velkých obcích má svá specifika. Podstatně se liší od samosprávy ve velkých městech. Lze říci, že je odlišná také od samosprávy v malých obcích. Zastupitelé v zastupitelstvech velkých měst jsou uvolněni pro výkon své funkce, většinou mají potřebné vzdělání a pracují pro rozvoj města na plný úvazek. Samospráva měst je tedy na profesionální úrovni.

Ve středně velkých obcích tvoří samosprávu zastupitelstvo, jež je nejvýznamnějším vykonavatelem správy, dále pak také rada obce, starosta a obecní úřad. Samosprávné orgány se často formují z členů bez politické příslušnosti. Jednotliví zastupitelé pro výkon své funkce uvolněni nebývají a pro obec tak pracují ve chvílích svého volna.

Vykonavatelé samosprávy jsou v drtivé většině laici, a proto může dojít k situaci, že členové zastupitelstva v dobré víře schválí vyhlášku, ale později se projeví, že jednali v rozporu se zákonem.

Mezi základní povinnosti samosprávy obce patří především tvorba a následná kontrola plnění rozpočtu obce, stanovení výše poplatků vybíraných na území obce, správa majetku obce, či rozhodování o investičních záměrech obce.

Lokální politický proces patří mezi významná výzkumná témata jak politické tak i správní vědy. Jeho kvalita a fungování výrazně ovlivňuje stabilitu a efektivitu institucí veřejné správy na komunální úrovni. Specifikem zkoumání lokální politiky v České republice je výrazná diverzita sídelní struktury země a velký počet municipalit s poměrně malým počtem obyvatel. Standardním výzkumným způsobem jsou tedy případové studie jednotlivých obcí, jejichž výsledky jsou pak dále zpracovávány vhodnými komparativními a kvantitativními metodami. Předložená diplomová práce je právě takovou případovou studií.

Cíl práce

Cílem této práce je charakterizovat politický život v Městysu Všetaty s částí Přívory a ověřit, zda odpovídá stylem politickému životu v obcích obdobné velikosti. Dílčí cíle práce jsou: charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obce a vyhodnotit jejich vliv a vývoj na fungování místní samosprávy. Dalším cílem je identifikovat aktéry politického procesu v obci, jako jsou lokální politické subjekty, zájmové skupiny, podnikatelské subjekty, atd. Charakterizovat jejich činnost či významnost a analyzovat vzájemné vztahy nejen aktérů jako celků, ale také jejich členů. Třetím a posledním cílem je charakterizovat rozhodovací proces místní samosprávy na základě komparace výsledků komunálních voleb od roku 1994 do roku 2014.

Metodika

Při vypracování práce byl využit výzkumný přístup, jenž zohledňuje odlišnosti v obsahu a způsobu rozhodování orgánů místní samosprávy v obcích různých kategorií. Práce má charakter případové studie. K vypracování práce byly využity zejména dvě základní techniky a to studium dokumentů a dotazování. Realizované rozhovory byly polostandardizované, sestavené částečně podle doporučené osnovy. Rozhovor k této práci poskytl starosta a místostarosta Městysu Všetaty s částí Přívory a tajemnice úřadu městysu a někteří současní a minulí zastupitelé. Otázky byly zaměřeny na chod obce jako celku, na práci zastupitelstva obce a na vzájemné vztahy mezi zastupiteli a aktéry politického procesu v obci. Dále byly použity další standardní metodologické postupy, především komparace výsledků komunálních voleb v období od roku 1994 do roku 2014.

1. Komunální politický systém

„Komunální politické systémy představují nejnižší stupeň politického rozhodovacího procesu. Možnosti typologizace komunálních politických systémů může být mnoho. Obecně lze říci, že charakter komunálního politického procesu se podstatně liší především v závislosti na velikosti daného sídla (ve smyslu demografické velikosti, tj. počtu obyvatel)“.¹ Česká republika v tomto smyslu představuje velice zajímavý případ, protože je typická hustým a značně roztráštěným osídlením s velkým počtem malých obcí.²

1.1 Obecní samospráva

1.1.1 Orgány obce

Základním orgánem, který spravuje obec, je zastupitelstvo obce. Mezi další orgány se řadí rada obce, obecní úřad, starosta a zvláštní orgány obce.

1.1.2 Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce (dále jen zastupitelstvo) je orgán, který rozhodujícím způsobem ovlivňuje další orgány obce a přenáší tak na ně svou oprávněnost. Zastupitelstvu je vyhrazeno nejen volit z řad svých členů starostu, místostarosty a další členy rady obce, ale také je odvolávat z funkce, stanovovat počet členů rady obce, zřizovat a zrušovat výbory, volit jejich členy a předsedy a odvolávat je z funkce.

Počet členů zastupitelstva se stanovuje na základě počtu obyvatel. Počet zastupitelů se podle zákona o obcích stanovuje tak, aby zastupitelstvo obce mělo v obci, městysu, městském obvodu, městské části

do 500 obyvatel

5 až 15 členů

¹ BALÍK, S. (Ed.) Komunální volby v České republice v roce 2002. Brno: Masarykova univerzita v Brně, Mezinárodní politologický ústav, 2003, ISBN 80-210-3211-1.

² ČMEJREK, J. Obce a regiony jako politický prostor. Praha: Nakladatelství Alfa, 2008, ISBN 978-80-87191-00-4, s. 59.

nad 500 do 3 000 obyvatel	7 až 15 členů
nad 3000 do 10 000 obyvatel	11 až 25 členů
nad 10 000 do 50 000 obyvatel	15 až 35 členů
nad 50 000 do 150 000 obyvatel	25 až 45 členů
nad 150 000 obyvatel	35 až 55 členů ³

K platnému rozhodnutí, volbě nebo usnesení zastupitelstva je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva. Pokud se nesejde zastupitelstvo po dobu delší než šest měsíců, tak aby bylo schopno se usnášet, ministerstvo vnitra jej rozpustí. Do doby, než bude zvoleno nové zastupitelstvo nebo určen správce obce, zastupuje ho rada obce. V případě, že rada obce není zvolena, vykonává pravomoc starosta obce. Jestliže poklesne počet členů zastupitelstva o více než polovinu, popřípadě pod pět a pokud je nelze doplnit náhradníky, zastupitelstvo nemůže rozhodovat o záležitostech patřících do samostatné působnosti obce ani o majetkových úkonech.⁴

Zasedání zastupitelstva obce se konají podle potřeby, nejméně však jednou za tři měsíce, a to v územním obvodu obce. Sezení zastupitelstva svolává a zpravidla řídí starosta dané obce. Zasedání je povinen svolat v případě, že o to požádá alespoň jedna třetina zastupitelů obce, nebo hejtman kraje. Zastupitelstvo obce je schopno se usnášet, pokud je přítomna nadpoloviční většina všech jeho členů. Pokud při zahájení zasedání zastupitelstva nebo v jeho průběhu není přítomna nadpoloviční většina všech členů zastupitelstva, ukončí předsedající zasedání zastupitelstva. Náhradní zasedání se pak koná do 15 dnů od jeho ukončení.⁵

Zasedání zastupitelstva je veřejné. Obecní úřad má povinnost informovat veřejnost alespoň sedm dní před svoláním jednání zastupitelstva o době, místě a navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva. Právo předkládat návrhy k projednání na zasedání zastupitelstva mají jeho členové, rada obce a výbory.

³ Zákon č. 128/2000 Sb., O obcích (obecním zřízení), §68.

⁴ Územní samospráva. Trousilova4, 182 00 Praha 8: EUROUNION Praha, s. r. o., 2006. ISBN 80-7317-056-6.

⁵ ČMEJREK, J. Obce a regiony jako politický prostor. Praha: Nakladatelství Alfa, 2008, ISBN 978-80-87191-00-4, s. 37.

Průběh zasedání je zaznamenáván v zápise, který podepisuje starosta či místostarosta a určení ověřovatelé. Záznam musí vždy obsahovat počet přítomných členů zastupitelstva, schválený program jednání zastupitelstva, průběh a výsledek hlasování a přijatá usnesení. Zápis je nutno pořídit do deseti dnů po skončení zasedání a musí být uložen na místním obecním úřadu k nahlédnutí.

1.1.3 Rada obce

Rada obce (dále jen rada) je výkonným orgánem obce. Za své činnosti je odpovědná zastupitelstvu obce. V obci, kde se rada nevolí, vykonává její pravomoc starosta. Pokud je rada odvolána a není-li současně zvolena nová rada, vykonává dosavadní rada svou pravomoc do zvolení nové rady.⁶

Radu obce tvoří starosta, místostarosta (popř. místostarostové) a další členové rady, kteří jsou voleni z řad členů zastupitelstva obce. Počet členů rady je lichý, nejmenší počet je pět a nejvyšší jedenáct. Rada obce se nevolí, pokud počet členů zastupitelstva obce nepřesahuje 15 příslušníků.

Pokud starosta nebo místostarosta přestane (dobrovolně nebo nedobrovolně) vykonávat svou funkci, přestává být i členem rady obce. Pokud klesne během funkčního období počet členů pod pět a na nejbližším zasedání zastupitelstva obce nebude doplněn, vykonává tuto funkci zastupitelstvo, které může tuto činnost předat zcela nebo z části starostovi obce.⁷

Rada zabezpečuje hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, rozhoduje ve věcech obce jako jediného společníka obchodní společnosti, vydává různá nařízení platící v obci, kontroluje obecní úřad, stanovuje počet zaměstnanců působících v obecním úřadu a v organizačních složkách obce.⁸

⁶ BOROVIČKOVÁ, H; JECH, J. Příručka pro člena zastupitelstva obce. Praha: Artedit s. r. o., 2010, ISBN 978-80-254-8660-3. s. 18.

⁷ ČMEJREK, J. Obce a regiony jako politický prostor. Praha: Nakladatelství Alfa, 2008, ISBN 978-80-87191-00-4, s. 38.

⁸ BOROVIČKOVÁ, H; JECH, J. Příručka pro člena zastupitelstva obce. Praha: Artedit s. r. o., 2010, ISBN 978-80-254-8660-3. s. 19.

1.1.4 Starosta obce

Starosta zastupuje obec navenek a za výkon své funkce odpovídá zastupitelstvu. Jeho postavení lze velmi vzdáleně přirovnat ke statutárnímu orgánu právnické osoby, což však vůbec neznamená, že má pravomoc samostatně rozhodovat o záležitostech patřících do samosprávy obce. O většině otázek v samostatné působnosti rozhodují orgány obce, tedy zastupitelstvo nebo rada.⁹

Starosta obce především odpovídá za včasné sjednání kontroly hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok. Plní funkci zaměstnavatele podle zvláštních předpisů. Informuje veřejnost o činnostech obce, podepisuje právní předpisy obce.

Starostu v jeho nepřítomnosti zastupuje místostarosta. Na schůzi zastupitelstva je možné zvolit i více místostarostů, jimž lze svěřit plnění některých úkolů. Místostarosta zastupuje starostu v době jeho nepřítomnosti nebo v době, kdy starosta ze zákonem určených důvodů nevykonává svou funkci. Mezi takové důvody lze zařadit například dočasnou pracovní neschopnost, těhotenství, dovolenou a podobně. Místostarosta, v případě že nastanou některé důvody pro zastupování starosty, vykonává za starostu všechny úkoly, které starostovi ze zákona přísluší. Místostarosta také společně se starostou podepisují právní předpisy obce, tedy obecně závazné vyhlášky a nařízení obce.¹⁰

1.1.5 Obecní úřad

Obecní úřad tvoří starosta, místostarosta (místostarostové), tajemník obecního úřadu, je-li tato funkce zřízena a zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu.

Obecní úřad plní úkoly uložené zastupitelstvem nebo radou obce a pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti. Vykonává přenesenou působnost svěřenou obci s výjimkou věcí

⁹ BOROVIČKOVÁ, H; JECH, J. Příručka pro člena zastupitelstva obce. Praha: Artedit s. r. o., 2010, ISBN 978-80-254-8660-3. s. 19.

¹⁰ SVAZ MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2014. Praha, 2014, ISBN 978-80-905421-2-9. s. 17-18.

patřících do působnosti jiného orgánu (například vydávání nařízení, krizové řízení, přestupková komise), nebo které jsou delegovány na komise rady.¹¹

V obcích s pověřeným obecním úřadem a v obcích s rozšířenou působností je nutné zřídit funkci tajemníka obecního úřadu. Tato povinnost je dána zákonem. Tajemníka obecního úřadu jmenuje a odvolává starosta obce s předchozím souhlasem ředitele krajského úřadu.¹²

Tajemník obecního úřadu se zodpovídá za plnění úkolů obecního úřadu starostovi. Tajemník zabezpečuje výkon přenesené působnosti s výjimkou věcí, které zákon svěřuje radě nebo zvláštnímu orgánu obce, například přestupkové řízení svěřené přestupkové komisi. Tajemník dále stanovuje platy zaměstnancům obce zařazeným do obecního úřadu a plní vůči nim úkoly statutárního orgánu zaměstnavatele, vydává vnitřní směrnice obecního úřadu. Tajemník se také zúčastňuje zasedání zastupitelstva obce a schůzí rady obce s hlasem poradním.¹³

1.1.6 Orgány rady a zastupitelstva obce

Zastupitelstvo obce má možnost zřídit výbory, které mu předkládají své návrhy a stanoviska. Výbor plní úkoly stanovené zastupitelstvem. Předsedou výboru je vždy člen zastupitelstva. Toto neplatí, jde-li o předsedu osadního výboru¹⁴. Počet členů výboru je vždy lichý. Usnesení výboru se vyhotovuje písemně, a musí být podepsáno předsedou výboru. Toto usnesení je platné, pokud ho schválila nadpoloviční většina všech členů výboru.

V každé obci vždy zřizuje zastupitelstvo finanční a kontrolní výbor. Tyto výbory mají nejméně tři členy. Mezi členy nemohou být starosta, místostarosta, tajemník obecního úřadu ani osoby, které zabezpečují rozpočtové a účetní práce na obecním úřadu. Finanční výbor kontroluje hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce, a plní další úkoly, jimiž je pověřilo zastupitelstvo obce. Kontrolní výbor kontroluje dodržování právních předpisů

¹¹ ČMEJREK, J. Obce a regiony jako politický prostor. Praha: Nakladatelství Alfa, 2008, ISBN 978-80-87191-00-4, s. 39-40.

¹² SVAZ MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2014. Praha, 2014, ISBN 978-80-905421-2-9, s. 18.

¹³ Tamtéž.

¹⁴ Osadní výbor je speciální typ výboru, který může zastupitelstvo obce zřídit pro část obce (čtvrť).

ostatními výbory a obecním úřadem, kontroluje činnosti zastupitelstva a rady obce, pokud je zřízena a plní další kontrolní úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo.

Rada obce má možnost zřídit komise, které ji předkládají svá stanoviska a náměty. Předsedou komise může být jen osoba, která, nestanoví-li zvláštní zákon jinak, prokázala zvláštní odbornou způsobilost v oblasti komisi svěřené přenesenou působností.¹⁵ Komise je odpovědná radě obce.

1.2 Volby do zastupitelstev obcí

Obce jsou základní územní samosprávné celky, které jsou spravovány samostatně prostřednictvím svých zastupitelstev. Funkční období zastupitelstev je čtyřleté, ale existují případy, kdy je možné zkrátit volební období zvoleného zastupitelstva a vyhlásit nové volby. Nejvýznamnějším důvodem k vyhlášení nových voleb je „jestliže se počet členů zastupitelstva obce sníží o více než polovinu oproti počtu určenému podle zákona a nejsou-li náhradníci“¹⁶. Jako dalším důvodem může být vznik nové obce, městského obvodu či městské části, a také v případě, že se nesejde usnášeníschopné zastupitelstvo více než šest měsíců. V takovém případě jej rozpustí Ministerstvo vnitra.¹⁷

Volby do zastupitelstev obcí se konají na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva tajným hlasováním podle zásad poměrného zastoupení.¹⁸ Všeobecným volebním právem jsou rozuměny podmínky práva volit. Právo volit, nebo-li aktivní volební právo, má státní občan České republiky, který alespoň druhý den voleb splní podmínku dosažení věku 18 let a zároveň má trvalé bydliště v obci, kde se volby do obecního zastupitelstva konají. Aktivní volební právo má i občan Evropské unie, pokud splní výše uvedenou podmínku věku a trvalého bydliště a jemuž právo volit přiznává mezinárodní úmluva, kterou je Česká republika vázána.¹⁹ Rovným volebním právem je chápáno, že všichni

¹⁵ ČMEJREK, J.; BUBENÍČEK, V.; ČOPÍK, J. Demokracie v lokálním politickém prostoru. Praha: Grada Publishing, 2010, ISBN 978-80-247-3061-5, s. 50.

¹⁶ Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 58.

¹⁷ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), § 89.

¹⁸ ČMEJREK, J. Obce a regiony jako politický prostor. Praha: Nakladatelství Alfa, 2008, ISBN 978-80-87191-00-4, s. 51.

¹⁹ Tamtéž.

voliči si jsou rovni z hlediska váhy i počtu hlasů, jimiž disponují.²⁰ V přímých volbách voliči hlasují přímo pro jednotlivé kandidáty nebo kandidátní listiny.²¹

Řádné obecní volby vyhlašuje prezident republiky a vyhlášení je zveřejněno ve Sbírce zákonů.²²

1.2.1 Kandidátní listiny

Ve volbách do zastupitelstev obcí může kandidovat každý občan, který má aktivní volební právo a zároveň u něj nenastala překážka ve výkonu volebního práva.²³ Členem zastupitelstva obce tak může být při splnění zákonných podmínek v podstatě každý volič z obce.

Kandidátní listiny pro volby do zastupitelstva obce mohou podávat volební strany. Volební stranou mohou být registrované politické strany a politická hnutí a jejich koalice, nezávislí kandidáti, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů. Každá volební strana podává pro volby do téhož zastupitelstva obce pouze jednu kandidátní listinu. Pokud se volí do téhož zastupitelstva obce ve více volebních obvodech, může volební strana podat kandidátní listinu v každém obvodě.²⁴

Pokud tvoří volební stranu nezávislý kandidát nebo jejich sdružení, připojí volební strana ke kandidátní listině petici, na níž jsou podepsáni voliči podporující její kandidaturu. Potřebný počet podpisů voličů je stanoven v příloze k zákonu. Příslušný registrační úřad je povinen ho zveřejnit nejpozději 85 dnů přede dnem voleb.²⁵

²⁰ ČMEJREK, J. *Obce a regiony jako politický prostor*. Praha: Nakladatelství Alfa, 2008, ISBN 978-80-87191-00-4, s. 48.

²¹ Tamtéž.

²² Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, § 4.

²³ Tamtéž, § 5.

²⁴ ČMEJREK, J. *Obce a regiony jako politický prostor*. Praha: Nakladatelství Alfa, 2008, ISBN 978-80-87191-00-4, s. 52.

²⁵ Tamtéž.

Volební strana může na kandidátní listině uvést nejvýše tolik kandidátů, kolik činí počet členů volených do příslušného zastupitelstva obce.²⁶ V obcích, kde se volí 7 a méně členů zastupitelstva obce, může volební strana na kandidátní listině uvést nejvýše tolik kandidátů, kolik činí počet členů volených do příslušného zastupitelstva obce zvýšený o jednu třetinu a zaokrouhlený na celé číslo dolů. Šedesát dní přede dnem voleb do zastupitelstva obce se již nesmí doplňovat kandidátní listiny, ani měnit jejich pořadí.²⁷

Všechny kandidátní listiny jsou vytištěny na jednom listu papíru. Tato skutečnost vede k tomu, že orientace v takovém hlasovacím listu je často značně složitá a pro voliče nepřehledná. V malých obcích, kde zastupitelstva nemívají tolik členů a při komunálních volbách tolik kandidátů, není situace tak tragická. Pokud ale jsou volená zastupitelstva vícečlenná a při volbách do zastupitelstva obce kandiduje velké množství kandidátů, bývá značně složité vyznat se ve hlasovacím lístku o velkých rozměrech. Zastupitelstva sice mohou vytvořit více volebních obvodů, a tak do jisté míry usnadnit voličům orientaci v hlasovacím lístku tím, že volený sbor se volí po částech, a jména všech kandidátů se tedy rozdělí podle obvodů, ve kterých kandidují. I tak někdy bývá hlasovací lístek velkého formátu a navíc rozdělení na volební obvody zhoršuje poměrnost zastoupení.²⁸

Kandidátní listiny, které se používají ve volbách do zastupitelstev obcí, jsou otevřené.²⁹

1.2.2 Struktura hlasu

Každý volič svým hlasem vyjadřuje své politické názory a preference ve vztahu k nabízeným politickým alternativám. Strukturou hlasu je rozuměna forma transformace rozdílných politických preferencí jednotlivých voličů do jednotné podoby hlasování. Obecně lze rozlišovat mezi hlasem jediným a vícenásobným. S otevřenými kandidátními listinami je spojen vícenásobný hlas. Vícenásobný hlas se v České republice aplikuje právě při volbách do

²⁶ ČMEJREK, J. *Obce a regiony jako politický prostor*. Praha: Nakladatelství Alfa, 2008, ISBN 978-80-87191-00-4, s. 52.

²⁷ Tamtéž.

²⁸ KOCUROVÁ, I., *Volební systém v ČR a některé jeho alternativy*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 69 s. Vedoucí bakalářské práce Mgr. Ing. Ivan Soudek, s. 45.

²⁹ ČMEJREK, J. *Obce a regiony jako politický prostor*. Praha: Nakladatelství Alfa, 2008, ISBN 978-80-87191-00-4, s. 53.

zastupitelstev obcí. Volič tak má k dispozici takový počet hlasů, který odpovídá počtu přidělovaných mandátů. Otevřené kandidátní listiny a vícenásobný hlas umožňují každému voliči hlasovat napříč stranickým spektrem.³⁰ Volič tak může volit nejen volební strany jako celky, ale také jednotlivé kandidáty ze všech volebních stran uvedených na kandidátní listině.

1.2.3 Volební klauzule

Volební klauzule je uměle stanovený práh pro vstup do zastupitelského orgánu, v němž se rozdělují mandáty. Strana tak musí získat určité množství hlasů, aby se mohla podílet na rozdělování mandátů. Ve volbách do zastupitelstev obcí, stejně jako v ostatních volbách založených na principu poměrného zastoupení, je stanoven práh 5 % hlasů. V komunálních volbách se může volební klauzule snížit z důvodu zachování politické soutěže.³¹

Dále se práh v komunálních volbách přepočítává podle počtu míst na kandidátní listině. Pětiprocentní klauzule tak platí jen pro zcela zaplněné kandidátní listiny.³²

1.2.4 Volební formule

Převádění hlasů voličů na mandáty je založeno na volební formuli. Jedná se o matematickou operaci, jejíž použití je zakotveno v příslušném volebním zákoně.³³

V komunálních volbách do zastupitelstev obcí se v České republice používá tzv. d'Hondtova volební formule.³⁴ Český statistický úřad dělí celkový počet platných hlasů, který obdržela postupující kandidátní listina, postupně čísly 1, 2, 3 a dále pak vždy číslem o jedno vyšším tak, aby počet dělicích operací odpovídal počtu kandidátů, kteří jsou na kandidátní listině. Podíly vypočítané uvedeným způsobem seřadí Český statistický úřad podle jejich velikosti až do počtu mandátů, které mají být při volbách do zastupitelstva obce přiděleny. Za každý podíl

³⁰ ČMEJREK, J; BUBENÍČEK, V.; ČOPÍK, J. Demokracie v lokálním politickém prostoru. Praha: Grada Publishing, 2010, ISBN 978-80-247-3061-5, s. 56-57.

³¹ Tamtéž, s. 57.

³² Tamtéž.

³³ Tamtéž.

³⁴ Tamtéž, s. 63.

obsažený v této početní řadě získá kandidátní listina jeden mandát. V případě rovnosti podílu je rozhodující celkový počet hlasů, který získala kandidátní listina, a je-li i tento stejný, rozhodne los.³⁵

Takto se rozhodne o počtu mandátů, které získají jednotlivé volební strany. Dále je nutné přidělit mandáty konkrétním kandidátům.³⁶ Český statistický úřad vydělí celkový počet hlasů odevzdaných pro volební stranu počtem kandidátů této volební strany. Má-li některý z kandidátů nejméně o 10 % více hlasů, než je takto stanovený průměr, postupuje v kandidátní listině na první místo. Je-li takových kandidátů více, určí se jejich pořadí podle počtu hlasů, které byly pro ně odevzdány. V případě rovnosti hlasů mezi postupujícími kandidáty je rozhodující původní pořadí kandidátů na kandidátní listině.³⁷

1.3 Komunální politický systém ve městech

Funkce politických stran ve velkých městech je takřka stejná jako v politickém procesu na národní úrovni. Velkou část mandátů v zastupitelstvu si rozdělí strany, které jsou zastoupené v poslanecké sněmovně. Politické spektrum ještě doplňují neparlamentní a regionální politické subjekty, ale jejich pozice jsou často zcela okrajové.³⁸

1.4 Komunální politický systém v menších obcích

V obcích do 2 000 obyvatel se zpravidla vyskytuje jen neúplné spektrum politických stran. Navíc stranické organizace, které v obci působí, mají mnohdy s parlamentními stranami jen velmi málo společného. V nejmenších obcích do 1 000 obyvatel se často nevyskytují žádné politické strany, působí tam pouze nezávislí a jejich sdružení.³⁹

³⁵ ČMEJREK, J; BUBENÍČEK, V.; ČOPÍK, J. Demokracie v lokálním politickém prostoru. Praha: Grada Publishing, 2010, ISBN 978-80-247-3061-5, s. 64.

³⁶ Tamtéž.

³⁷ Tamtéž.

³⁸ Tamtéž.

³⁹ Tamtéž.

Nízký rozpočet malých obcí předurčuje spíše údržbářský charakter místní politiky. V lokální politice se často objevuje mezistranická mobilita místních politických aktérů. Tato skutečnost je na úrovni národní politiky z politického hlediska těžko přijatelná.⁴⁰

Neshody, které vznikají uvnitř zastupitelstev malých obcí, mají často nepolitický charakter. Spory v zásadních otázkách místní politiky nesou riziko vzniku sociálního konfliktu uvnitř celé komunity. Politická rozhodnutí vyžadují společný souhlas zastupitelů. Tendence k dosažení společných postojů je možno vyzorovat z procesu povolebního sestavování koalic. Velice často se lze setkat se vznikem velkých koalic, které jsou založeny na zásadě co nejširší účasti politických subjektů na místní politice. Často jsou v utvořených koalicích zastoupeny všechny volební strany.⁴¹

V politickém procesu je důležitá vzdálenost mezi občanem a volenými politickými orgány. V malých městech a v obcích existuje úzký sociální prostor a působí zde značná provázanost sociálních sítí. Toto zásadním způsobem ovlivňuje podobu místní politiky a volební chování občanů.⁴²

Úzký sociální prostor v malých obcích umožňuje voliči rozhodovat se spíše podle osobních sympatií ke kandidátovi nežli podle jeho stranické příslušnosti. Stranická příslušnost se danému komunálnímu politikovi může dokonce stát přítěží. S rostoucí velikostí obce vzrůstá také význam politických stran.⁴³

1.5 Fenomén politické nezávislosti

Četné zastoupení nezávislých kandidátů a jejich sdružení je charakteristickým rysem politické scény v obcích. Nezávislí kandidáti splňují specifické rysy lokálního politického procesu. Počet nezávislých kandidátů je určován velikostí obce. V nejmenších obcích běžně představují nezávislí a jejich sdružení hlavní a v mnohých případech jediný způsob formování politických subjektů. Ve větších obcích pak doplňují stranické spektrum. Role nezávislých se

⁴⁰ ČMEJREK, J; BUBENÍČEK, V.; ČOPÍK, J. Demokracie v lokálním politickém prostoru. Praha: Grada Publishing, 2010, ISBN 978-80-247-3061-5, s. 64.

⁴¹ ČMEJREK, J. Obce a regiony jako politický prostor. Praha: Nakladatelství Alfa, 2008, ISBN 978-80-87191-00-4, s. 57-62.

⁴² Tamtéž.

⁴³ Tamtéž.

zdaleka nevyčerpává samostatnou kandidaturou. Velký význam představují také při vytváření kandidátních listin parlamentních stran v obecních volbách. Lze se setkat s případy venkovských obcí, kdy při komunálních volbách kandidují parlamentní strany, avšak jejich kandidátní listiny jsou sestaveny výhradně z nestraníků.⁴⁴

Nezávislí často představují při hodnocení výsledků komunálních voleb značný problém. Někdy se skutečně jedná o osobnosti bez politické příslušnosti, avšak často se za politickou nezávislostí na stranách skrývá taktický kalkul. Sdružení nezávislých může představovat „rezervní“ kandidátku některé politické strany. V komunální politice se lze také setkat s případy, kdy v obci působí politická strana, ale pro komunální volby její členové sestavují nikoli stranickou, ale nezávislou kandidátní listinu.⁴⁵

Nezávislí se na kandidátní listiny parlamentních stran dostávají z řady důvodů. Jako hlavní příčina je především slabost členské základny dané politické strany. V malých obcích a často i v těch větších by politické strany nebyly vůbec schopné sestavit kandidátní listinu bez nezávislých. Další důvod je celkový pohled veřejnosti na danou politickou stranu. Politické strany jsou často občany chápány jako zdroj nesvárů a politikaření. Nezávislé osoby naproti tomu představují důvěryhodnost, pracovitost a schopnost spolupráce. V politickém procesu měst a obcí lze sledovat rozdílné pojetí politických stran k zapojení nezávislých kandidátů při tvoření kandidátních listin. V některých případech se na prvních místech kandidátních listin politických stran objevují jejich členové a kandidáti bez politické příslušnosti jsou až na dalších místech.⁴⁶

1.6 Formování komunálních koalic

Pro správné definování tvorby koalic je důležité jejich rozdělení na předvolební a povolební. Subjekty předvolebních koalic se samy diskriminují z důvodu, že volební systém sčítá odevzdané volební hlasy. Lepší je před komunálními volbami uzavřít nepsanou dohodu a sestavit několik samostatných kandidátních listin. Z tohoto důvodu se v devadesátých letech komunální koalice utvářely pouze v nejmenších obcích, kde často nastával problém se

⁴⁴ ČMEJREK, J. *Obce a regiony jako politický prostor*. Praha: Nakladatelství Alfa, 2008, ISBN 978-80-87191-00-4, s. 57-62.

⁴⁵ Tamtéž, s. 64-68.

⁴⁶ Tamtéž.

zaplněním kandidátních listin. Po zavedení pětiprocentní hranice pro vstup do zastupitelstva v roce 2002 se koalice začaly formovat opět v největších městech. Povolební koalice mají v nejmenších obcích věcnou a neinstitucionalizovanou podobu. Ve středních obcích se utvářejí často za účelem rozdělení křesel radních a uvolněných zastupitelů. Avšak v největších městech fungují jako trvalé a fungující instituce založené smlouvou.⁴⁷

Koalice se mohou také dělit na legislativní (zákonodárné) a exekutivní (výkonné). Výkonné koalice jsou častější než koalice zákonodárné. Ve středně velkých obcích se často vytvářejí pouze k povolebnímu rozdělení funkcí, ale ve statutárních městech se objevují běžně. Zákonodárné koalice se utvářejí zpravidla pouze v největších obcích a často se odvíjejí od koalic exekutivních.⁴⁸

Vzhledem k výjimečnému používání „pojmu“ koalice v malých obcích se může zdát, že místní koalice již nejsou koalicemi. Toto lze vysvětlit tím, že v některých malých obcích nejsou vzhledem k modelu jejich fungování žádné koalice politických stran potřeba. V parlamentní politice jsou politické strany chápány jako nositelé určitého programu, ale v komunální politice malých obcí jsou vnímány jako nutné zlo. A to jistým způsobem ovlivňuje fungování stran a také tvorbu koalic. Místo stran se v menších obcích vyskytují spíše zájmové skupiny. Zastupitelé často pocházejí z místních tělovýchovných jednot, školských a zdravotnických zařízení, obecních příspěvkových organizací, soukromých firem nebo kulturních a seniorských spolků.⁴⁹

1.6.1 Typologie koalic

„Obecně rozšířené dělení koalic pracuje se dvěma hlavními kategoriemi - minimálními vítěznými a nadměrnými (dříve nepřesně označované jako velké)⁵⁰.

Tato kategorizace však vypovídá pouze o míře soutěživosti. Nezodpovídá další otázky spojené s charakterem politické kultury, protože do jediné kategorie koalic nadměrných

⁴⁷ JÚPTNER, P. Komunální koalice a politické modely. Politologická revue č. 2, 2004, s. 80-101.

⁴⁸ Tamtéž.

⁴⁹ Tamtéž.

⁵⁰ BALÍK, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009, ISBN 978-80-247-2908-4, s. 188.

zahrnuje jak klasické velké koalice dvou největších ideových protivníků, mimo niž zůstává v opozici řada menších subjektů, tak i nestranické koalice, kdy v opozici nezůstává nikdo.⁵¹

Koalice lze třídit dvouúrovňově, přičemž zmíněné dělení se označí za třídu koalice, která je založena na počtu aktérů. Druhou úrovní je typ založený především na ideové vzdálenosti prvků uvnitř systému a následně také na počtu aktérů.⁵²

Tabulka č. 1: Typy koalic

Třída koalic	Typ koalic
Minimální vítězná (nejmenší počet mandátů, nejmenší počet členů)	Minimální vítězná ideově propojená
	Minimální vítězná ideově nepropojená
Nadměrná	Velká
	Nadměrně ideově propojená
	Nadměrně ideově nepropojená
	Široká Všestranická

Zdroj: BALÍK, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009, ISBN 978-80-247-2908-4, s. 188.

1.6.1.1 Minimální vítězná ideově propojená koalice

„Minimální vítězná ideově propojená koalice má právě tolik členských subjektů, příp. mandátů, kolik je zapotřebí k většině, a její členové k sobě mají ideově blízko.“⁵³

Tento typ koalice je z pohledu teorie racionální volby a z pohledu optimálnosti ideové propojenosti nejlogičtější řešením povolební situace. Dále také nejvíc podporuje soutěživost

⁵¹ BALÍK, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009, ISBN 978-80-247-2908-4, s. 188.

⁵² Tamtéž.

⁵³ Tamtéž, s. 90.

stranického systému, kdy dává voličům značnou naději na možnost změny politiky způsobené odlišnými volebními výsledky v příštích volbách.⁵⁴

Akteři, kteří tuto koalici vytvářejí, maximalizují politický vliv při vynaložení co nejmenší energie.⁵⁵

1.6.1.2 Minimální vítězná ideově nepropojená koalice

Minimální vítězná ideově nepropojená koalice je zvláštním typem koalice, která je složena z nejmenšího možného počtu členů. Není však ideově propojená, tvoří ji subjekty z opačných částí politického spektra.⁵⁶

V této koalici spolupracují ideově nepřibuzné strany a v opozici zůstává více politických subjektů. Od velkých koalic se liší tím, že nezahrnují současně dva hlavní reprezentanty ideového spektra. Klasickým příkladem je tedy situace, kdy spolupracuje reprezentant hlavního pólu s jedním či dvěma reprezentanty protikladných pólů. Příkladem v praxi by tak mohla být spolupráce ODS a KSČM.⁵⁷

Tato koalice může vzniknout v situaci, kdy není vítěz voleb schopen utvořit minimální vítěznou ideově propojenou koalici, jelikož nemá s kým, a proto než aby se spojil s reprezentantem druhého hlavního pólu, raději nabídne spolupráci menší ideově vzdálené straně, která nebude mít v koalici natolik významnou pozici, jakou by měla větší strana. Další možností vzniku takovéto koalice je, že strany ideově propojenou koalici nevytvoří, a to z personálních důvodů.⁵⁸

⁵⁴ BALÍK, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009, ISBN 978-80-247-2908-4, s. 190.

⁵⁵ Tamtéž.

⁵⁶ Tamtéž, s. 191.

⁵⁷ Tamtéž.

⁵⁸ Tamtéž.

1.6.1.3 Velká koalice

Velká koalice vzniká v případě, kdy ve výkonné moci spolupracují dva dominantní, ale ideově protikladní aktéři. Strany tvořící takovou koalici mohou také spolupracovat s dalšími menšími středovými subjekty.⁵⁹

Velká koalice může také vzniknout v případě, kdy lze uzavřít i koalici minimální vítěznou ideově propojenou. Aby mohla být koalice označena jako „velká“, je nutné, aby v opozici zůstaly alespoň dva relevantní ideově nesourodí protivníci.⁶⁰

„Velké koalice vznikají nejčastěji z důvodu zvětšení šance na podporu v legislativním tělese, z důvodu zmenšení počtu členů koalice a marginalizace opozice.“⁶¹

1.6.1.4 Nadměrná ideově propojená koalice

Pro fungování nadměrné ideově propojené koalice je nezbytné, aby byla spojena s třídou koalice nadměrné, to znamená, že je v ní přítomen alespoň jeden nadbytečný člen, bez něhož by koalice stále disponovala většinou hlasů. Druhou podmínkou je fakt, že v ní nejsou zastoupeny protikladné ideové póly a mezi jejími krajními subjekty není výrazná vzdálenost na politicko-ideové škále.⁶²

Nadměrné ideově propojené koalice často vznikají v systémech, kde je pro jakékoliv rozhodnutí vyžadována nadpoloviční většina všech zákonodárců, nikoliv tedy jen přítomných, což je právě příklad českého komunálního a krajského systému.⁶³

1.6.1.5 Nadměrně ideově nepropojená koalice

Nadměrně ideově nepropojená koalice je téměř shodná s nadměrně ideově propojenou koalicí, tvoří ji však ideově vzdálení členové. Často mohou vznikat debaty, zda se najedná o koalici velkou či širokou, jelikož se nachází na těsném pomezí těchto koalic. Lze říci, že se

⁵⁹ BALÍK, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009, ISBN 978-80-247-2908-4, s. 191-192.

⁶⁰ Tamtéž s. 192.

⁶¹ Tamtéž.

⁶² Tamtéž, s. 192-193.

⁶³ Tamtéž, s. 193.

podobá koalici minimální vítězné ideově nepropojené, ale s výjimkou přítomnosti alespoň jednoho nadbytečného člena. I v této koalici musí v opozici působit více politických subjektů, přičemž alespoň jeden z nich se musí nacházet na ideovém spektru mezi dvěma členy koalice.⁶⁴

1.6.1.6 Široká koalice

V široké koalici se spojují téměř všechny významné politické síly. Tato koalice je tvořena nejméně třemi členy. Musí být v ní více subjektů, než je zapotřebí k získání nadpoloviční většiny v legislativě, navíc v ní spolupracují subjekty ideově nesourodé.⁶⁵

Takovéto koalice vznikají především za účelem zapojení co největšího množství subjektů do společné zodpovědnosti, přičemž ale existují důvody, proč právě jeden subjekt nemůže participovat.⁶⁶

1.6.1.7 Všestranická koalice

Pro všestranickou koalici je typické, že se na formování exekutivy podílejí všechny relevantní politické síly. Tyto koalice vznikají, jelikož je po vyhraných volbách pro vítězné strany, které mají možnost sestavit minimální vítěznou koalici, jistější nastolit konsenzuální atmosféru nestraničné spolupráce, která slibuje, že v případě menšího neúspěchu v následujících volbách se k nim úspěšnější političtí protivníci zachovají se stejnou korektností.⁶⁷

Oproti tomu vznik minimální vítězné koalice (a tedy i opozice) představuje často čtyřleté období charakteristické tvrdými střety s opozicí, které mohou vyústit v porážku v dalších volbách, což by znamenalo vyklizení exekutivních postů.⁶⁸

⁶⁴ BALÍK, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009, ISBN 978-80-247-2908-4, s. 194.

⁶⁵ Tamtéž.

⁶⁶ Tamtéž, s. 195.

⁶⁷ Tamtéž, s. 195-196.

⁶⁸ Tamtéž, s. 196.

1.6.2 Typologie koalic dle velikosti obcí

Pro hodnocení jednotlivých typů tvorby koalic na komunální úrovni je vhodné množinu obcí na území České republiky rozdělit na několik podmnožin, což částečně umožní přiblížit nejdůležitější charakteristiky a nastínit tendence formování a fungování lokálních koalic.

Do první podmnožiny lze zařadit skupinu „nejmenších obcí“ s počtem obyvatel do hodnoty 1.000 a 1.500. V takto malých obcích nejsou politické strany příliš aktivní, často mají poměrně malý počet členů a „ožívají“ hlavně v předvolebním období. Komunální strany fungují spíše na spolkové než politické bázi. Kandidaturu za politickou stranu lidé spíše vnímají negativně. Pro tento model samosprávy je typická vláda nezávislých kandidátů.⁶⁹

Do druhé podmnožiny spadají „obce menší střední velikosti“ s počtem obyvatel v rozmezí mezi 1.700-9.000 obyvatel. V těchto obcích je důležitý poměr sil mezi nezávislými a kandidáty politických stran. Pod kontrolu politické strany je nutné zahrnout komunální či regionální hnutí, sdružení a strany. I v těchto obcích je značná část kandidátů na kandidátních listinách bez politické příslušnosti. V těchto obcích pomalu získávají na síle stranické organizace před nezávislými kandidáty. V těchto obcích se již může částečně projevit boj o posty, zejména při formování obecní rady a hledání představitele starosty. Pro tento typ obcí je příznačné formování velkých koalic, i když už na této úrovni se objevují určité názorové rozpory na budoucí směřování obce.⁷⁰

Třetím typem podmnožiny jsou „obce větší střední velikosti“. Do této skupiny spadají obce s počtem obyvatel v rozmezí mezi 9.000 až 50.000 obyvatel. V těchto obcích už plně převažují straníci. Poměr bezpartijních kandidátů či zastupitelů je nutné brát s rezervou, neboť velká část z nich figurovala na kandidátních listinách stran jako Sdružení nezávislých kandidátů nebo Nezávislí. V obcích, které spadají do této podskupiny, se již naplno projevují tzv. lokální politické strany, které se často formují na konkrétních problémech obce a nenesou klasickou ideologii dané strany. Určitá soutěživost je charakteristická i pro mezivolební

⁶⁹ JÚPTNER, P. Komunální koalice a politické modely. Politologická revue č. 2, 2004. s. 84.

⁷⁰ Tamtéž. s. 85-86.

období. S nesoutěživým politickým systémem se zde již nelze setkat. V těchto obcích dle Petra Jüptnera roste tendence tvorby velkých koalic, i když ne nutně musí mít „duhovou“ barvu.⁷¹

Poslední podmnožinou je skupina velkých měst, kterým dominují politické strany. Nezávislí kandidáti se zde již nevyskytují. Obsazení určitého postu je otázkou prestiže a plně se projevuje na členění na koalici a opozici. Přednost dostává spíše minimální vítězná koalice před velkou koalicí, zejména z důvodu větší koncentrace moci v rukou vládnoucí skupiny.⁷²

⁷¹ JÜPTNER, P. Komunální koalice a politické modely. Politologická revue č. 2, 2004. s. 86-87.

⁷² Tamtéž, s. 88.

1.7 Konfliktní linie v lokálních politických spektrech

Konfliktní linie představuje konflikt protichůdných zájmů různých skupin ve společnosti, v jejichž blízkosti se mohou případně formovat politické subjekty, které dané zájmy formulují na politické scéně, a jejichž vzájemné vztahy pak přispívají k tvorbě podoby a mechanismu stranického systému. Konfliktních linií ve společnosti často existuje více a mohou se i vzájemně křížit. O konfliktní linii lze také hovořit, pokud se rozdíl (etnický, sociální, národnostní, geografický apod.) mezi skupinami vyvine z potenciálního rozporu v otevřený konflikt, který má navíc trvalý charakter a představuje tak politický problém, který napomáhá vývoji významných politických stran.⁷³

V české společnosti, jejíž sociální, etnickou, či národnostní strukturu lze považovat za poměrně homogenní, dominuje socioekonomická konfliktní linie neboli rozpor levice vs. pravice.⁷⁴

Komunální politická úroveň však obecně nenabízí mnoho prostoru pro ideologizaci lokální politiky. Politologové zabývající se touto problematikou se shodují v názoru, že čím menší je obec, tím menší je prostor pro vznik politických rozporů v závislosti na odlišných politických názorech. Politické spory v malých obcích vznikají spíše z osobních vztahů.⁷⁵

1.7.1 Vize budoucího rozvoje obce jako dominantní rozpor v malých obcích

Jednu z možností, jak se přiblížit k aplikaci teorie (ideových) konfliktních linií jako faktoru ovlivňujícího formát a mechanismus stranických systémů na lokální úrovni, nabízí Stanislav Balík na příkladě odlišných pojetí funkce, kterou by měla obec, resp. její samosprávné orgány vykonávat v procesu rozvoje místní komunity. Autor odlišné pojetí funkce obce (či komunity spojil s teorií Ferdinanda Tönniese, která staví do protikladu *Gemeinschaft* (společenství či pospolitost) a *Gesellschaft* (společnost) jako dvě možné formy lidského soužití.⁷⁶ *Gemeinschaft* představuje tradiční venkovskou společnost, jejíž jednání je charakteristické emočním přístupem, nesobečností, soudržností, či sousedskou spoluprací.

⁷³ BUBENÍČEK, V. Lokální modely demokracie v malých obcích ČR. Disertační práce. Praha: KHV PEF ČZU V Praze, s. 65-66.

⁷⁴ Tamtéž, s. 66.

⁷⁵ Tamtéž.

⁷⁶ Tamtéž.

Vztahy nebo komunikace ve společnosti má převážně neformální a osobní charakter. Gesellschaft charakterizuje moderní, formálně organizovanou městskou společnost, pro kterou je typický egoismus, individualismus, utilitarismus, soutěživost apod. Tyto formy lidského soužití se pak mohou promítat do politických rozhodnutí místních politiků např. o provozu základní školy v obci.⁷⁷

Konfliktní linii definovanou koncepcemi Gemeinschaft a Gesellschaft je tedy možné považovat za dominantní rozpor v komunálním politickém prostředí menších obcí, který také stojí v pozadí mnoha dalších štěpení způsobujících vznik pluralitních stranických systémů.⁷⁸

Odlisné vize rozvoje obce jako dominantního štěpení politického spektra bývají nejlépe identifikovatelné v developersky exponovaných obcích, kde se budují tzv. satelitní městečka.⁷⁹ Počet obyvatel v těchto malých obcích může během krátkého časového úseku narůst i několikanásobně, což značně zatěžuje především místní infrastrukturu. Proto obyvatelé, ať už do obce nově přichozí nebo starousedlíci, vytváří tlak na místní zastupitelstvo, aby zajistilo lepší infrastrukturu či zajištění kvalitnější občanské vybavenosti obce, a tím se vytváří vhodné podmínky pro vznik konfliktů.

Konfliktní linie samozřejmě nevznikají jen v těchto obcích, ale lze je identifikovat i v obcích, které se nacházejí v tzv. chalupářských oblastech nebo nedaleko turisticky atraktivních míst či v obcích, kde dochází ke generačním obměnám. V těchto obcích často vznikají spory mezi chalupáři a místními obyvateli. Politickým problémem se takové spory stávají až poté, kdy se chalupáři začnou zapojovat do politického života obce, protože začnou prosazovat své vize, jakým směrem by se rozvoj obce měl ubírat.⁸⁰

Mezi specifické případy patří obce disponující finančními příjmy nad rámec standardních příjmů obecního rozpočtu, které umožňují realizaci dalších investic do infrastruktury obce.

⁷⁷ BUBENÍČEK, V. Lokální modely demokracie v malých obcích ČR. Disertační práce. Praha: KHV PEF ČZU V Praze, s. 67.

⁷⁸ Tamtéž.

⁷⁹ Tamtéž.

⁸⁰ Tamtéž, s. 72.

1.8 Nekonfliktní prostředí jako „přirozený“ formát stranických systémů v obcích

Využijeme-li uplatnitelnost pojmů Ferdinanda Tönniese *Gemeinschaft* a *Gesellschaft* také na současnou společnost, tak již z jejich vlastních definic logicky vyplývá, že pro prostředí menších obcí by měl jakémusi „přirozenému“ stavu odpovídat pojem *Gemeinschaft*.⁸¹

Stranické systémy v některých menších obcích ukazují, že spory vzniklé na základě konfliktní linie a definované odlišnými vizemi rozvoje obce, která může nabývat podoby rozporu mezi „starousedlíky“ a „přistěhovalci nebo mezi „vizionáři“ a „zastánci skanzenu“, mají tendenci k dosažení konsensu, resp. eliminaci politického stylu vedení obce odpovídající spíše konceptu *Gesellschaft*. Koncept *Gemeinschaft* se pak v politickém životě obce projevuje jako participativní nebo deliberativní model lokální demokracie, ve kterém se spory nepřenesou na politickou scénu prostřednictvím voleb, ale řeší se komunikací uvnitř komunity, jelikož politická elita je ochotna spolupracovat a dospět ke konsensu.⁸²

Tendenci lokální politiky směřující ke konceptu *Gemeinschaft* lze objevit v menších obcích, kde došlo pouze jednou ke sporům mezi obyvateli a vedením obce. Zpravidla se jedná o řešené problémy, kdy spor nemívá stálou podobu, a proto ho tak nelze označit za skutečnou konfliktní linii, protože mnohostranné prostředí, které se okolo sporu vytváří, je většinou pouze dočasné a daný spor se ani na politické scéně nepřesouvá do společenského života komunity.⁸³

⁸¹ BUBENÍČEK, V. Lokální modely demokracie v malých obcích ČR. Disertační práce. Praha: KHV PEF ČZU V Praze, s. 81.

⁸² Tamtéž.

⁸³ Tamtéž, s. 82.

2. Politická participace občanů

Politická participace občanů neboli zapojení občanů do politického procesu je jeden z klíčových problémů zastupitelské demokracie v dnešní době. Moderní systémy zastupitelské demokracie se potýkají s klesající volební účastí a malým zájmem občanů o převzetí odpovědnosti v rámci politického procesu. Z těchto důvodů se proto stále hledají nové možnosti jak zapojit občany do politického procesu.⁸⁴

Existuje mnoho důvodů, proč by se měli občané podílet na politickém rozhodování. Politická participace občanů poskytuje veřejným úřadům nejen potřebnou oprávněnost a prostředky potřebné pro efektivní rozhodování, ale také aktivní podporu občanů při dosahování cílů. Politická participace může být také chápána jako projev vztahu občana k jeho komunitě, či jako součást politické socializace, tedy procesu, kdy se jednotlivec stává občanem.⁸⁵

2.1 Volební účast

Volební účast představuje základní ukazatel politické participace občanů.⁸⁶ Účast ve volbách do zastupitelstev obcí je výrazně vyšší než v ostatních typech voleb.

Tabulka č. 2: Volební účast ve volbách do zastupitelstev obcí v letech 1994 – 2010

Rok voleb	1994	1998	2002	2006	2010	2014
Volební účast v %	62,26 %	46,72 %	45,51 %	46,38 %	48,50 %	44,46 %

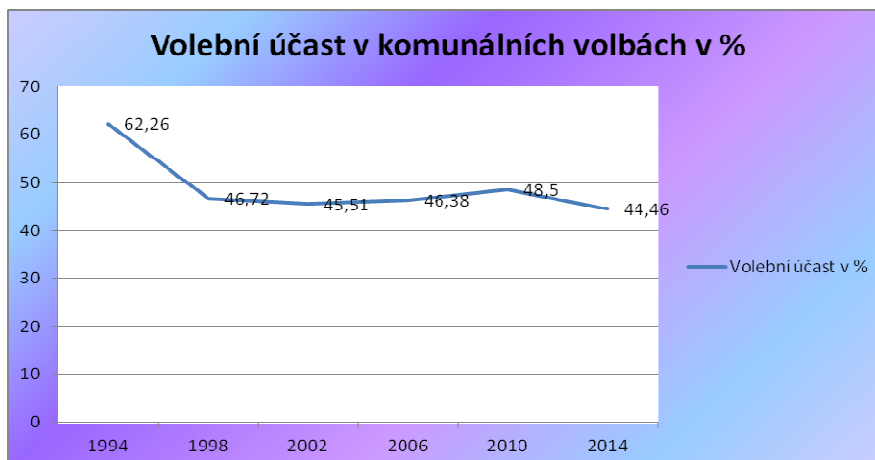
Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z ČSÚ.

⁸⁴ ČMEJREK, J. Obce a regiony jako politický prostor. Praha: Nakladatelství Alfa, 2008, ISBN 978-80-87191-00-4, s. 69.

⁸⁵ Tamtéž.

⁸⁶ Tamtéž.

Graf č. 1:

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z ČSÚ.

Z výše uvedené tabulky a grafu vyplývá, že nejvyšší volební účast byla ve volbách konaných v roce 1994, tedy v prvních volbách po vzniku samostatné České republiky. V dalších volebních letech se volební účast pohybovala mezi 44% až 49%. Jednou z příčin poměrně nízké účasti v těchto volbách může být odlišnost vnímání komunální politiky na úrovni měst a na úrovni obcí, zvláště těch malých (zhruba do 1000 obyvatel). V nich je zpravidla volební účast v těchto volbách podstatně vyšší, než je tomu ve větších obcích a městech. Zpravidla platí, že čím je obec menší, tím je volební účast v komunálních volbách vyšší a naopak. V menších obcích jsou zvolení zastupitelé občanům „blíže“ než ve městech, lidé zde vědí, koho volí, protože kandidáty osobně znají a chtějí se na jejich zvolení aktivně podílet. Proto se také voleb do obecních zastupitelstev účastní ve větším počtu. Oproti tomu ve městech je situace zcela opačná. Voliči kandidáty v drtivé většině neznají, orientují se podle volebních stran a jejich programů a zdaleka ne všichni si uvědomují důležitost i těchto voleb pro jejich každodenní život.

3. Hospodaření obcí v ČR

Hlavním úkolem obecních úřadů je opatření dostatečných finančních prostředků k zajištění vlastní činnosti obce, jako je místní doprava, úklid, veřejné osvětlení, obecní policie apod. Dále by měla obec usilovat o získání finančních prostředků pro zajištění neustálého rozvoje obce a zajistit tak lepší životní podmínky pro obyvatele dané obce.

Základem správného hospodaření obce je navržení a schválení vhodného rozpočtu obce. Rozpočet by měl zajistit transparentnost nakládání s finančními prostředky a zachytit dopady činností obcí na jejich finanční pozici. Úloha a obsah obecních rozpočtů je definována v zákoně o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Tímto zákonem se řídí výkonné orgány obce, dále právnické osoby, které mají být příjemci dotací nebo příspěvků z rozpočtu.

3.1 Příjmy obcí

Současná podoba financování obcí je z roku 2000 (v roce 2007 byla částečně poupravena), kdy došlo k zásadní změně způsobu určování příjmů obcí. Bylo zavedeno určování výše příjmů podle počtu obyvatel dané obce. Příjmy obcí jsou daňové, nedaňové, kapitálové a dotace.⁸⁷

Celkové příjmy obcí za posledních 12 let vzrostly o více než 273 %.⁸⁸

3.1.1 Daňové příjmy obcí

Daňové příjmy patří mezi nejvýznamnější zdroje příjmů obcí. „Ty jsou tvořeny jednak tzv. sdílenými typy daní, kdy se o výnos dělí obec s dalšími články rozpočtové soustavy a jednak svěřenými daněmi, kde celkový daňový výnos připadá pouze obcím.“⁸⁹

⁸⁷ BALÍK, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009, ISBN 978-80-247-2908-4, s. 33.

⁸⁸ Tamtéž, s. 36.

⁸⁹ Tamtéž.

Mezi sdílené typy daní patří DPH a daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti ve výši 21,4 %. Dále do této skupiny náleží daň z podnikání fyzických osob ve výši 30 %. Obce dostávají též 21,4 % z 60 % celostátního výnosu této daně.

Velkým problémem je rozdělování příjmů ze sdílených daní mezi jednotlivými obcemi. V roce 2008 byl upraven starý typ výpočtu podílu jednotlivých obcí na sdílených daních a zaveden nový způsob výpočtu. Dříve jediné kritérium počtu obyvatel upravené příslušným koeficientem velikostní kategorie, se doplnilo o dvě další kritéria, což byly celková výměra obce s vahou 3 % ze sdílených daní pro obce a prostý počet obyvatel také s vahou 3 % ze sdílených daní. Dále byly zavedeny místo bývalých 14 ti velikostních kategorií obcí pouze 4 kategorie se stanovenými koeficienty, podle nichž se bude u každé obce násobit pouze ta část obyvatel, která spadá do příslušného intervalu počtu obyvatel.⁹⁰

V první řadě se vypočítá podíl pro čtyři největší města- Praha, Brno, Plzeň, Ostrava podle koeficientů, které jsou určeny tak, aby čtyři nejlidnatější města v ČR na novém systému finančně netratila. Po určení těchto podílů se provede rozdělení zbylých finančních prostředků mezi ostatní obce.⁹¹

Mezi svěřené daně patří daň z nemovitostí na území obce. Výši této daně si může obec určovat sama. Také daň z příjmů právnických osob placená obcemi zůstává vždy v obci.

3.1.2 Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy tvoří nezanedbatelnou část příjmů obce. Tyto příjmy nevznikají z povinností uložených zákonem, ale z aktivit obcí či jiných subjektů ve prospěch obce.

Nedaňovými příjmy jsou příjmy z vlastní činnosti obce, uživatelské příjmy, příjmy za pokuty a penále a jiné (např. dary).

⁹⁰ BALÍK, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009, ISBN 978-80-247-2908-4, s. 34-35.

⁹¹ Tamtéž, s. 35.

3.1.3 Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy jsou příjmy z prodeje dlouhodobého majetku ve vlastnictví obcí.

Například z prodeje:

- pozemků,
- ostatních nemovitostí,
- dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku.

Do této skupiny také patří ostatní kapitálové příjmy, jako jsou např. přijaté příspěvky na pořízení dlouhodobého majetku. Pokud obec vlastní akcie obchodních podniků nebo má své obchodní podíly ve společnostech, může mít i příjmy z prodeje akcií nebo z prodeje majetkových podílů atd.

3.1.4 Dotace

Mezi další příjmy obce patří bezesporu dotace. Dotace získává obec z rozpočtů krajů, státního rozpočtu a ze státních a evropských fondů.

Podpora ze státního rozpočtu se zásadně snížila, podstatnou část dotací v současné době tvoří zdroje z evropských fondů.⁹²

V České republice, se vyskytuje jen málo obcí, které by neměly zkušenosti s čerpáním evropských fondů. Finanční přínos těchto zdrojů je pro obce důležitý. V letech 2007-2013 bylo čerpání z evropských fondů poměrně složité. Náročný proces administrace, nejednotnost metodik jednotlivých operačních programů, velká fluktuace zaměstnanců odpovědných za administraci projektů, škála různých kontrol nebo dokonce kriminalizace čerpání dotací také dobrému jménu fondů nepřispěla.⁹³

⁹² SVAZ MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2014. Praha, 2014, ISBN 978-80-905421-2-9. s. 52.

⁹³ Tamtéž, s. 182.

„S novým rozpočtovým obdobím Evropské unie přichází i nové období Evropských fondů 2014-2020, které se souhrnně nazývají Evropské strukturální a investiční fondy (ESIF)“.⁹⁴

Zbylé dotace ze státního rozpočtu, ze státních fondů a z rozpočtů krajů jsou od roku 2000, kdy došlo k právní úpravě, pouze účelové. Zvláštní kategorii představují tzv. účelové příspěvky poskytované ze státního rozpočtu obcím, popřípadě krajům. Poskytují se sice také na určitý účel, ale proti obvyklým dotacím nemusí tyto příspěvky příjemce zúčtovat. Typickým příkladem těchto dotací je příspěvek na výkon státní správy. Ostatní dotace a zejména investiční dotace jsou naopak administrativně mnohem náročnější nejen na získání ale také na kontrolu.⁹⁵

„Poskytování dotací ze státního rozpočtu upravují rozpočtová pravidla.“⁹⁶ Dotaci ze státního rozpočtu poskytuje pouze ústřední orgán státní správy, Akademie věd a Grantová agentura České republiky, nebo instituce, kterou určí zvláštní zákon.⁹⁷

Dotace se poskytují pouze na základě žádosti. Příjemce dotace je povinen ji s poskytovatelem ve stanovených termínech finančně vypořádat. Nevyužité části poskytnuté dotace se vracejí do rozpočtu, ze kterého byly poskytnuty.⁹⁸

3.2 Výdaje

Zatímco u příjmů obcí je jasně daná struktura, výdaje jednotlivých obcí se mnohem více liší a odráží rozmanité preference obyvatel. Problém je, že představy občanů i zastupitelů o potřebných výdajích vždy mnohonásobně překračují objem dostupných příjmů.⁹⁹

Výdaje z rozpočtu obce lze dělit na běžné a kapitálové.¹⁰⁰

⁹⁴ SVAZ MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2014. Praha, 2014, ISBN 978-80-905421-2-9. s. 52.

⁹⁵ Tamtéž.

⁹⁶ Tamtéž.

⁹⁷ Tamtéž.

⁹⁸ Tamtéž.

⁹⁹ Tamtéž, s. 53.

¹⁰⁰ Tamtéž.

3.2.1 Běžné výdaje

„Mezi běžné výdaje patří finanční prostředky vynaložené na chod obecního nebo městského úřadu, údržbu veřejných prostranství (zeleně i komunikací), provoz veřejného osvětlení, obecní policii, podporu místní kultury a sportu, příspěvek zřizovatele na provoz škol atd.¹⁰¹ Některé běžné výdaje se obtížně plánují, ale lze říci, že mají určitou setrvačnost. Mezi běžné výdaje patří i takové, jejichž výše nelze ovlivnit, neboť ji určuje závazný právní předpis. Mezi tyto výdaje lze zařadit veškeré poplatky státním orgánům nebo převážná část mzdových výdajů upravených nařízením vlády o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě.¹⁰²

3.2.2 Kapitálové výdaje

„Kapitálové výdaje zahrnují peníze na investiční výstavbu, nákup nemovitostí, a to jak staveb, tak pozemků.“¹⁰³ Do této skupiny lze také zařadit výdaje na generální rekonstrukce budov a zařízení, které zvyšují hodnotu majetku, a také výdaje na nákup akcií, finanční vklady do obchodních společností a investiční dotace fyzickým a právnickým osobám.¹⁰⁴

3.3 Obce a úvěry

„Pociťuje-li obec nedostatek vlastních prostředků, může využít návratných finančních zdrojů, a to úročených nebo neúročených. Bezúročnou půjčku lze očekávat pouze v rámci systému veřejných rozpočtů a jde spíše o nepravděpodobný zdroj.“¹⁰⁵ Při jednání s bankami o úročené půjčce vystupuje obec jako standardní klient. „U větších obcí lze očekávat určitou konkurenci mezi několika bankovními domy, u menších obcí spíše nikoliv a úvěr nakonec poskytne banka, u níž má obec běžný účet.“¹⁰⁶

¹⁰¹ SVAZ MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2014. Praha, 2014, ISBN 978-80-905421-2-9. s. 52.

¹⁰² Tamtéž.

¹⁰³ Tamtéž.

¹⁰⁴ Tamtéž.

¹⁰⁵ Tamtéž.

¹⁰⁶ Tamtéž.

Obce by měli návratné finanční zdroje využívat především ke krytí investičních nákladů spojených s pořízením nového majetku nebo s rekonstrukcí dosavadního. „Obec si může odpovědně půjčit jediné v případě, že je schopna splácet z rozdílu mezi běžnými příjmy a běžnými výdaji a ještě jí zůstává rezerva.“¹⁰⁷

107 SVAZ MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2014. Praha, 2014, ISBN 978-80-905421-2-9. s. 53.

4. Městys Všetaty s částí Přívory

4.1 Historie městyse Všetaty

Území, kde se dnes nacházejí Všetaty, bylo samotnou přírodou předurčeno k brzkému osídlení. V okolí dnešních Všetat se soustřeďovala stará lidská osídlení, což dosvědčuje fakt, že se nedaleko Všetat vyskytuje jedno z nejbohatších archeologických nalezišť v Čechách.¹⁰⁸

Všetaty jsou ve starých archivech připomínány již v roce 1255. K názvu obce se váže pověst o knížeti Bořivoji, který kolem roku 900 založil v nedaleké Staré Boleslavi knížecí dvorec a celou úrodnou oblast nazval „Všetady“. Z tohoto pojmu později vznikl dnešní název Všetaty.¹⁰⁹

Všetaty od počátku patřily rodu pánů Všetatských ze Všetat, kteří však nepatřili k předním rodům, a proto se s jejich jmény lze v análech setkat velmi zřídka. Poslední zápis o rodu Všetatských pochází z roku 1542. Poté však byla ves rozdělena mezi různé pány.¹¹⁰

V letech 1850 stávala Všetatská tvrz na kopci jménem Cecemín¹¹¹. Na stejném místě stojí domy občanů Všetat dodnes.

Historicky nejvýznamnější osobou Všetat je bezesporu Jan Palach. Narodil se 11. srpna 1948 v porodnici v Praze. Ovšem celý jeho život prožil ve Všetatech, kde absolvoval základní školu, což dosvědčuje také pamětní deska, která je umístěna na jedné budově směrem z náměstí. Maturoval na střední škole, která se tehdy svou úrovní rovnala dnešnímu gymnáziu.¹¹²

V letech 1967-1968 studoval na Vysoké škole ekonomické v Praze. Jelikož však svým zanícením pro historii ho vše táhlo na filozofickou fakultu, podařilo se mu v následujícím školním roce přestoupit, a to rovnou do druhého ročníku.¹¹³

¹⁰⁸ REGNER, K., ZEMAN, V. Městečko pod Cecemínem. TOP ART STUDIO. 2001. s. 7.

¹⁰⁹ Tamtéž, s. 9.

¹¹⁰ Tamtéž.

¹¹¹ Tamtéž, s. 10.

¹¹² Tamtéž, s. 98.

¹¹³ Tamtéž.

Dne 16.01.1969 odešel naposledy ze svého domu v dnešní Smetanově ulici. Tentýž den v 15:00 hodin se na Václavském náměstí polil benzinem a zapálil. Po svém činu byl převezen s těžkými popáleninami na kliniku plastické chirurgie v Legerově ulici v Praze, kde dne 19.1.1969 zemřel. Pamětní deska na rodném domu jeho pobyt ve Všetatech připomíná.¹¹⁴

Jeho pohřeb konaný 25.1.1969 se stal celonárodní manifestací proti komunistickým okupantům a jejich domácím присluhovačům. Jeho hrob nacházející se na hřbitově v Praze na Olšanech se stal místem tichých protestů proti režimu a místem projevu sympatií k tomuto hrdinovi, a to nejen domácími, ale také zahraničními turisty v Praze. V roce 1973 došlo k tajné exhumaci jeho ostatků, k jejich zpopelnění a urna s popelem byla předána jeho matce. Až v dalším roce jí bylo dovoleno urnu mít do rodinné hrobky ve Všetatech.¹¹⁵

V roce 1989, v souvislosti s 20. výročím Palachova činu došla v Praze k masovým opozičním demonstracím, které byly tvrdě potlačeny. Tato událost měla ve světě velký ohlas a předznamenala pád komunistického režimu ještě téhož roku v listopadu 1989.¹¹⁶

O udržení památky Jana Palacha pečuje společnost Jana Palacha ve Všetatech. O její úspěšné činnosti svědčí i výsledek ankety o nejpopulárnější osobnosti 20. století v Polabí. Čtenáři odevzdali nejvíce hlasů právě Janu Palachovi.

4.2 Charakteristika městysu Všetaty

Všetaty se staly městysem v roce 2006. Celý název obce Všetaty zní „Městys Všetaty s částí Přívory“. Jak již název napovídá, městys se skládá právě z těchto dvou částí, tedy ze Všetat a z Přívor.

Městys je typ obcí velikostně a významově stojící mezi městem a vsí.

Městys Všetaty se nachází ve Středočeském kraji v Polabské nížině. Spadá do okresu Mělník. Konkrétně se Všetaty rozkládají asi třináct kilometrů jihovýchodně od Mělníka a sedm kilometrů východně od Neratovic. Část Všetat leží na jižní straně kopce Cecemín, který

¹¹⁴ REGNER, K., ZEMAN, V. Městečko pod Cecemínem. TOP ART STUDIO. 2001. s. 98.

¹¹⁵ Tamtéž.

¹¹⁶ Tamtéž.

je s výškou 238 metrů nad mořem nejvyšším bodem tzv. Všetatské pahorkatiny. Na stráni pod Cecemínem vyrostla na přelomu druhého tisíciletí větší vilová čtvrť, která se nazývá Vinice.

Městys se rozkládá na rozloze 1287 hektarů. V okolí Všetat se vyskytuje velmi hodnotná černoze, která tak umožňuje místním soukromým zemědělcům pěstovat plodiny na velmi kvalitní půdě. Všetaty byly vždy známy jako zemědělská obec. Lze říci, že je tomu tak dodnes, ale ve zcela jiném duchu. V místním zemědělském družstvu pracuje již jen několik zaměstnanců. Místní občané tak obhospodařují svá pole a zahrady po večerech či po práci. Velká část obyvatel se v současné době zaměřuje na jiný druh činnosti a dojíždí do práce do nedalekých Neratovic, Mělníka nebo do Prahy, či pracují v místních podnicích.

V současné době žije v městysu 2202 obyvatel. Průměrný věk místních lidí je 40 let. V obci žijí také občané různých národností. Především zde žijí lidé pocházející z Ukrajiny, Slovenska či Polska. Méně zahraničních obyvatel, kteří v městysu žijí, pochází z Vietnamu a Ruska. V obci také žije jeden Mexičan a jeden Moldavan. V poměru k celkovému počtu lidí žijících na území městysu však tyto občané v souhrnu netvoří významnou komunitu, která by měla vliv na vedení obce nebo na ostatní obyvatele.

Občanská vybavenost městysu je na velmi dobré úrovni. V podstatě srovnatelná s menším městem.

V roce 1995 se začalo pracovat na novém územním plánu, jehož cílem byl rozvoj obce, tak aby odpovídal legislativním požadavkům a potřebám obce. Plán byl zpracován přibližně do roku 2010. Týkal se výstavby nových bytů, trafostanic a kanalizace s čistírnou odpadních vod. Všechny tyto výstavby byly zdárně dokončeny v časově vymezeném horizontu. Samozřejmě některé dříve, jiné později.

Samozřejmostí je, že je v obci zřízen rozvod plynu, čehož využívá při vytápění řada obyvatel. Plynofikace městysu s sebou přinesla větší komfort pro obyvatele, což oceňují lidé především v zimních měsících. Topení plynem také nezatěžuje ovzduší tak, jako spalování tuhých paliv.

Nevýhodou a podle některých obyvatel i drobnou kaňkou místního zastupitelstva je nepřítomnost obecní policie, která by dohlížela na veřejný pořádek v městysu.

Místní obyvatelé a vlastně i lidé z blízkého okolí mohou využívat pobočku České pošty, která se nachází nedaleko úřadu městyse.

V městysu se dále nachází dvě mateřské školy (jedna v části Všetaty a druhá v části Přívory) a základní škola, kterou navštěvují převážně děti ze Všetat, Přívor, Čečelic, Nedomice a Ovčár. Budova základní a mateřské školy nedávno prošla rozsáhlou rekonstrukcí, při níž byla celá budova zateplena, a byla také vyměněna všechna okna. Tato rekonstrukce bezpochybně zlepšila podmínky nejen pro děti, ale také pro učitele a návštěvníky školy.

Na okraji parku, který se nachází nedaleko centra Všetat, se nachází zdravotnické zařízení. Součástí zdravotnického zařízení je také samozřejmě lékárna.

V posledních letech probíhala v městysu celá řada rekonstrukcí, která dala Všetatům současnou podobu. Byla provedena přestavba náměstí včetně přilehlých komunikací. Dále byla provedena také rekonstrukce vodovodu, parku či výstavba nových chodníků. Také zdravotnické centrum prošlo v minulém roce celou řadou oprav.

Poměrně velkým hendikepem je fakt, že se většina rekonstrukcí prováděla pouze v blízkém okolí centra městyse, a tak je na některých vzdálenějších částech Všetat patrné, že by se mělo v těchto pracích neustále pokračovat.

Vedení obce by chtělo neustále pokračovat v rekonstrukcích místních komunikací, chodníků a dále v rekonstrukci můstků v parku a parku samotného. Všechny činnosti jsou však závislé na financích. Většina rekonstrukcí je financována z vlastních zdrojů nebo z dotací, což je právě případ financování rekonstrukce základní a mateřské školy.

4.3 Současná organizační struktura obecního úřadu

Obecní úřad, lépe řečeno úřad městyse, je tak jako v jiných obcích centrem všeho dění v městysu Všetaty. V budově úřadu městyse probíhají veškerá politická jednání na komunální úrovni.

V čele úřadu stojí starosta pan Miroslav Baloun. Funkci místostarosty po minulých komunálních volbách nově zastává pan Robert Sokol.

Pravou rukou starosty městysu je tajemnice úřadu paní Marcela Mottlová, DiS. Náplní práce tajemnice je především komplexní koordinace a zajišťování rozvoje oblasti organizačních vztahů a systematizace, personalistiky, odměňování a vzdělávání zaměstnanců, dále také metodické usměrňování agend úředních dokladů a evidence obyvatelstva v rámci působnosti městysu. Tajemnice také vykonává dílčí legislativní a právní činnosti, zajišťuje přestupkové agendy na úseku veřejného pořádku a občanského soužití.

4.4 Hospodaření městysu Všetaty

Navržený rozpočet městysu se každý rok předkládá k projednání zastupitelstvu. V návrhu rozpočtu městysu se vychází z předpokládaných příjmů a výdajů daného roku. Návrh rozpočtu je každoročně dle zákona o obcích č. 128/2000 Sb. vyvěšen na úřední a elektronické desce po dobu patnácti dnů před projednáním a schválením zastupitelstvem městysu.

4.4.1 Hospodaření městysu v letech 2010-2014

Tabulka č. 3: Hospodaření městysu v letech 2010-2014

Rok	Příjmy	Výdaje	Hospodářský výsledek
2010	36 909 340 Kč	25 701 790 Kč	11 207 550 Kč
2011	33 405 660 Kč	32 228 540 Kč	1 177 120 Kč
2012	28 242 040 Kč	26 714 742 Kč	1 527 298 Kč
2013	32 139 224 Kč	24 039 269 Kč	8 099 955 Kč
2014	34 777 671 Kč	33 643 577 Kč	1 134 094 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výkazů pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, regionálních rad a dobrovolných svazků obcí pro roky 2010-2014.

Pro vyhodnocení úrovně hospodaření městysu v jednotlivých letech byla vybrána k porovnání obec Tišice. Tedy obec, která je se svými parametry, co se týče rozlohy a počtu obyvatel, s městysem Všetaty srovnatelná.

Celkové příjmy městysu Všetaty v roce 2010 činili 36.909.340,-- Kč. Což je v porovnání s celkovými příjmy obce Tišice, kde příjmy v tomtéž roce činili 21.769.000,--

Kč, cca o 15,1 milionu korun více. Výdaje městysu činili 25.701.790,-- Kč, tedy o cca 9,3 milionu korun více než v nedalekých Tišicích.

Hospodářský výsledek za rok 2010 činil 11.207.550,-- Kč byl tedy z hlediska hospodaření nejlepší za sledované období. Tento kladný výsledek byl daný tím, že v tomto roce dosahovaly příjmy městysu nejvyšších hodnot, naopak výdaje dosahovaly hodnot nižších.

Největší příjmy městysu v roce 2010 představovaly odvody daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, dále odvody daně z příjmů právnických osob, daň z přidané hodnoty, také daň z nemovitostí nebo příjmy z prodeje pozemků.

Naopak mezi největší výdaje lze zařadit výdaje na opravu a výstavbu silnic, výdaje na zabezpečení provozu základní školy, resp. mateřských škol, či výdaje na zajištění činnosti místní správy, tj. např. na platy zaměstnancům v pracovním poměru, pojištění, nákup materiálu, spotřeba elektrická energie apod.

Celkové příjmy v roce 2011 činili 33.405.660,-- Kč, v porovnání s obcí Tišice o více než 11 milionů korun více. Výdaje v tomtéž roce dosahovali více než 32 milionů korun.

Velkou část příjmů v roce 2011 představovaly dotace. Městys obdržel ze státního rozpočtu celkem 11.419.880 Kč, což je v porovnání s minulým rokem o cca 8 milionu korun více. Největší část dotací byla využita na zateplení základní školy v městysu, na rekonstrukci dětského hřiště, nebo na opravu a obnovu techniky místního sboru dobrovolných hasičů

Dalšími důležitými příjmy městysu byly samozřejmě odvody daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, daně z příjmů právnických osob nebo daně z přidané hodnoty.

Největší část finančních prostředků městys odvedl opět na výstavbu a údržbu místních komunikací, dále na čištění odpadních vod, na opravy budovy a okolí základní školy a samozřejmě také na zabezpečení činnosti místní správy.

Rok 2012 byl, co se týče příjmů, ve sledovaném období pro městys nejméně příznivý. To se projevilo také ve srovnání s Tišicemi, kde byly příjmy o cca 2,1 milionu vyšší.

Celkové výdaje městysu Všetaty v roce 2012 činily 26.714.742,-- Kč. Celkové výdaje obce Tišice v tomtéž roce činily 23.547.422,-- Kč, tedy o 3.167.320,-- Kč méně.

Mezi nejdůležitější příjmy opět patřily odvody daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Tyto příjmy oproti roku 2011 vzrostly o cca 292.000,-- Kč. Dalšími významnými příjmy byly tradičně odvody daně z příjmů právnických osob, dále také odvody daně z nemovitostí nebo dotace ze státního rozpočtu.

Mezi významné výdaje městysu patřily jako již tradičně výdaje na údržbu a výstavbu místních komunikací, výdaje na provoz základní školy, výdaje na sběr a odvoz komunálních odpadů.

Příjmy v roce 2013 se po mírném útlumu v tom předcházejícím dostaly opět nad hranici třiceti milionů. Konkrétně na částku 32.139.224,-- Kč. V porovnání s obcí Tišice je to o cca 5,2 milionu korun více.

Výdaje městysu se v tomto roce dostaly na nejnižší hodnotu. Městys v tomto roce ušetřil více než osm milionů korun.

Největší zdroj příjmů městysu tradičně představovaly odvody daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, dále daň z příjmů právnických osob. Odvody daně z přidané hodnoty tvořily více než 30% část všech příjmů městysu za rok 2013. Oproti minulému roku tyto příjmy stouply o 3,6 milionu korun.

Městys v roce 2013 opět nejvíce finančních prostředků využil na výstavbu a rekonstrukci místních komunikací. Dále na provoz mateřských škol a základní školy a na zabezpečení činnosti správy městysu.

Rozpočtové příjmy v roce 2014 se dostaly na druhou nevyšší hodnotu za sledované pětileté období. Celkem činily 34.777.671,-- Kč.

Městys v tomto roce investoval nejvíce finančních prostředků do rozvoje obce za celé sledované období. Rozpočtové výdaje v roce 2014 činily 33.643.577,-- Kč.

Z výše uvedené analýzy vyplývá, že alespoň v porovnání s podobnou obcí Tišice, je finanční zabezpečení a hospodaření obce na velmi dobré úrovni. Nejedná se tedy pouze o

„údržbářské“ hospodaření a spravování městysu, naopak lze říci, že je městys více než dobře finančně zabezpečen.

V městysu se každoročně realizují investiční i neinvestiční akce, které tak neustále zlepšují životní podmínky místních občanů. Zastupitelstvo městysu v posledních letech neustále realizuje mnoho projektů. Je zřejmé, že tyto projekty jsou často alespoň částečně financovány dotacemi.

4.4.2 Příjmy městysu

Tabulka č. 4: Příjmy městysu v roce 2014

Druh příjmu	Výsledek od počátku roku
Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti	4 871 522 Kč
Daň z příjmů fyzických osob ze sam. výd. čin.	661 301 Kč
Daň z příjmů fyzických osob z kap. výnosů	537 622 Kč
Daň z příjmů právnických osob	5 148 384 Kč
Daň z příjmů právnických osob za obce	1 465 280 Kč
Daň z přidané hodnoty	10 327 586 Kč
Poplatek za provoz systému	1 592 630 Kč
Poplatek ze psů	43 379 Kč
Odvod z loterií a podobných her	84 554 Kč
Odvod z výherních hracích přístrojů	346 555 Kč
Správní poplatky	590 607 Kč
Daň z nemovitých věcí	1 764 121 Kč
Nl. př. transf. ze všeob. pokl. sp. st. rozp.	85 181 Kč
Nl.př. transf. ze st. r. v rám. souh. dotv.	1 657 700 Kč
Ost. Nl př. transfer. ze státního rozpočtu	69 442 Kč
Nl. př. transf. od krajů	316 448 Kč
Inv. př. transfery ze státních fondů	100 574 Kč
Ost. př. transfery ze státního rozpočtu	1 709 761 Kč
Odvádění a čist. odp. vod a nakládání s kaly	1 657 938 Kč
Bytové hospodářství	433 219 Kč
Nebytové hospodářství	701 738 Kč
Komunální služby a územní rozvoj j. n.	375 540 Kč
Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	50 983 Kč
Činnost místní správy	58 745 Kč
Ostatní příjmy	126 861 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, regionálních rad a dobrovolných svazků obcí pro rok 2014.

Největší část příjmů v roce 2014 tvořily odvody daně z přidané hodnoty. Městyssem získaných více než 10,3 milionu korun představovalo cca jednu třetinu všech příjmů. Suma těchto příjmů se od roku 2010 neustále navyšovala.

Další nezanedbatelnou položkou shora uvedené tabulky je daň z příjmů právnických osob. Takto získané příjmy byly však o více než jednu polovinu nižší než příjmy z daně z přidané hodnoty.

Tradičně velkou část příjmů tvořili odvody daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Nemalou část pak tvořili přijaté dotace.

4.4.3 Výdaje městysu

Tabulka č. 5: Výdaje městysu v roce 2014

Druh výdaje	Výsledek od počátku roku
Výdaje na výstavbu, udržování a opravy silnic	9 931 221 Kč
Odvádění a čištění odp. vod a nakládání s kaly	1 327 834 Kč
Výdaje na provoz základní školy	5 987 714 Kč
Činnosti knihovnické	124 177 Kč
Ostatní tělovýchovná činnost	140 000 Kč
Výdaje na využití volného času dětí	662 437 Kč
Bytové hospodářství	78 221 Kč
Nebytové hospodářství	563 794 Kč
Veřejné osvětlení	633 539 Kč
Pohřebnictví	176 423 Kč
Sběr a odvoz komunálního odpadu	2 761 353 Kč
Výdaje na péči o vzhled městysu a veřejné zeleně	3 442 852 Kč
Osob. asist. peč. služba a podpora samost. Byd.	167 200 Kč
Požární ochrana	584 859 Kč
Výdaje na zastupitelstvo městysu	867 481 Kč
Činnost místní správy	4 309 565 Kč
Příjmy a výdaje z úvěrových finančních operací	85 565 Kč
Ostatní finanční operace	1 574 857 Kč
Ostatní výdaje	224 485 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, regionálních rad a dobrovolných svazků obcí pro rok 2014

Zastupitelstvo městysu v roce 2014 podobně jako v minulých letech nejvíce investovalo do výstavby a údržby místních komunikací, dále na opravy a úpravy náměstí či parků. Realizaci těchto investic má městys dle starosty obce pana Miroslava Balouna v plánu i v dalších letech. Tyto činnosti mají také velkou podporu mezi místními občany.

Nezanedbatelnou část výdajů v minulém roce tvořili investice na rekonstrukci a provoz místní základní školy. Zejména budova základní školy prošla v posledních letech velkou obměnou.

Více než 4,3 milionu korun byly vynaloženy na zabezpečení činnosti správy městysu. Mezi tyto výdaje patří mimo jiné platy zaměstnanců v pracovním poměru, které tvoří největší část z těchto výdajů. Dále výdaje na nákup knih a učebních pomůcek, pojištění, nákup materiálu, platby za poskytnuté služby apod.

4.5 Organizace působící v městysu

V městysu působí celá řada organizací, které se starají nejen o společenský život v městysu, ale také o rozvoj okolí, přírodních podmínek a městysu samotného.

4.5.1 Místní organizace rybářů

Rybářský spolek vznikl v přívorské části městysu již v roce 1924.¹¹⁷ Že vznikl právě v Přívorech, je celkem logické, neboť právě touto částí protéká Košátecký potok. Ze samotného názvu je patrné, že je tento spolek především zaměřený na rozvoj přírodních podmínek v městysu a jeho blízkém okolí. Nejdůležitější činností tohoto spolku je zarybnování místních rybníčků a části Košáteckého potoka.

Spolek 23.3.1924 založilo 22 členů.¹¹⁸ V současné době má tento spolek přes 150 členů.

Místní organizace má svou vlastní klubovnu u rybníčku pod splavem potoka, která slouží rybářům ke schůzím, školením a pracovním setkáním.

Spolek každoročně pořádá závody v rybolovu pro mládež, které se uskutečňují na jezírku na okraji Přívor. Závodů se v počátcích zúčastňovalo více než 40 sportovních rybářů. V současné době není o závody takový zájem jako v minulosti. Závodů se zúčastňuje kolem dvaceti sportovních rybářů.

¹¹⁷ REGNER,K., ZEMAN,V. Městečko pod Cecemínem. TOP ART STUDIO. 2001. s. 71.

¹¹⁸ Tamtéž, s. 72.

4.5.2 Rodinné centrum Všetaty-Přívory

Rodinné centrum působí v městysu od roku 2008, kdy bylo založeno jako neformální skupina lidí. Nyní má tento spolek cca 25 členů.

Rodinné centrum Všetaty-Přívory je v současné době nezisková organizace, jejímž cílem je nejen nabídnutí volnočasových aktivit a vzdělávání napříč všemi generacemi, ale i vytvoření příjemného bezpečného místa pro společná setkávání. Svojí povahou se spíše jedná o komunitní centrum zaměřené na všechny věkové kategorie. O provoz se dobrovolně starají členové sdružení bez nároku na honorář ve svém volném čase.

Centrum sponzoruje celá řada partnerů. Mezi ty nejvýznamnější patří samozřejmě městys, dále místní společnosti - THIMM Obaly, k.s., Variant, s.r.o., Mira Mar, s.r.o., cukrárna Všetaty a místní podnikatel Zdeněk Rameš, a dále také společnosti, které nemají sídlo v městysu, tj. ČSOB, a.s., a Česká spořitelna, a.s.

Základními cíly rodinného centra jsou:

- Organizace a podpora obecně prospěšných akcí v městysu a jeho okolí: humanitární, kulturní, sportovní, společenské a vzdělávací akce.
- Doplnování rodinného a školního vzdělávání.
- Nabídka dalšího vzdělání.
- Organizace volnočasových aktivit dětí a mládeže, dospělých a seniorů.
- Organizování kurzů a seminářů.
- Umožnění vytvoření klubů pro všechny věkové kategorie (klub seniorů, dětský klub).
- Zlepšení sociálního klimatu a soudržnosti obyvatel obce.
- Pořádání veřejných sbírek a charitativních akcí za účelem financování cílů sdružení.
- Spolupráce s různými státními i jinými organizacemi, s podnikateli i jednotlivci, v zájmu realizace cílů sdružení.

- Zajištění finančních, materiálních a organizačních podmínek pro všechny předchozí aktivity a další, které s těmito souvisejí.
- Pomoc a porada ve výchově dětí a mládeže, v péči o nemocné (handicapované), seniory a péče o seniory.
- Ochrana životního prostředí.¹¹⁹

4.5.3 Myslivecké sdružení

Myslivecké sdružení bylo založeno v roce 1950.¹²⁰ Tento spolek se samozřejmě zaměřuje především na přírodní ekosystém městysu a jeho okolí. Poměrně úzce spolupracuje s místními rybáři. Často jsou jednotlivci právě členy obou těchto spolků. V současné době má sdružení celkem devatenáct členů.

Spolek každoročně pořádá myslivecký ples a nejen tím se tak zaslouhuje o rozvoj společenského života v městysu.

4.5.4 Sbor dobrovolných hasičů

Sbor dobrovolných hasičů působí v městysu již od nepaměti. Dokonce je v kronikách zaznamenána jejich činnost už v devatenáctém století.

Hlavní činností sboru je samozřejmě ochrana majetku a zdraví obyvatel městysu. Členové sboru se podílejí také na rozvoji společenského života, když pořádají různé besídky, dětské karnevaly a hasičský ples.

V současné době ve sboru působí 29 členů, mezi kterými jsou i někteří profesionální hasiči z hasičského záchranného sboru v Mělníce.

¹¹⁹ Rcvsetatyprivory.cz [online]. poslední revize 12.12.2014.[cit.2015-03-28]. Dostupné z: http://rcvsetatyprivory.cz/?page_id=60.

¹²⁰ REGNER,K., ZEMAN,V. Městečko pod Cecemínem. TOP ART STUDIO. 2001. s. 70.

4.5.5 Přívorské ženy

Přívorské ženy se schází v základní škole ve vřetatské části městysu již přes 20 let. Při svých schůzích chystají pravidelná posezení pro seniorky a plánují různé akce pro děti i ostatní občany.¹²¹

Organizují masopustní průvod obcí, pálení čarodějnic, den dětí, lampionový průvod nebo dětské diskotéky. Dále připravují dětská divadelní představení v budově místního kina a organizují zájezdy do pražských divadel.

Při akcích spolupracují s místními mateřskými školkami a s ostatními místními spolky.

Většinu akcí realizují hlavně za pomoci dobrovolných příspěvků a sponzorských darů návštěvníků akcí a příznivců jejich činnosti. Na akce pro děti přispívá také městys.

4.5.6 TJ Sokol Vřetaty

První zmínky o sokolu ve Vřetatech se datují ode dne 27. listopadu 1898, kdy se sešla valná hromada. Několik členů, kteří se valné hromady zúčastnili, bylo později zařazeno do tzv. Barákovy župy¹²².

V současné době sokol zařtítuje několik oddílů. Mezi ty nejdůležitější patří bezesporu oddíl kopané, který byl založen v roce 1918. Hráči místního oddílu v současné době sice hrají nejnižší fotbalovou třídu, jaká v České republice je, avšak zájem o fotbal je velký podobně jako v ostatních obcích.

Mezi další oddíly, které TJ Sokol Vřetaty zařtítuje, patří oddíl gymnastiky, nohejbalu, stolního tenisu a florbalu. Do všech oddílů neustále probíhá nábor nových členů všech věkových kategorií.

¹²¹ Privorskezeny.cz. poslední revize 28.11.2014. [cit. 2015-03-28]. Dostupné z: <http://www.privorskezeny.7x.cz/>.

¹²² REGNER,K., ZEMAN,V. Městečko pod Cecemínem. TOP ART STUDIO. 2001. s. 71.

4.5.7 TJ Sokol Přívory

První zmínky o působení sokolu v Přívorech jsou ještě o dva roky starší než zmínky o sokolu ve Všetatech.

V současné době patří tělocvičná jednota k aktivním spolkům v městysu. Členská základna jednoty je celkem široká. TJ Sokol Přívory má 154 členů všech věkových kategorií.

Podobně jako ve Všetatech sokol v Přívorech také zařizuje několik oddílů. Tím nejdůležitějším je oddíl ledního hokeje, který je účastníkem Mělnické regionální ligy ledního hokeje.

Mezi další oddíly TJ Sokolu Přívory patří oddíl badmintonu, dále oddíl šermířů a oddíl florbalu.

4.6 Podnikatelé v městysu

V městysu působí několik společností, které tak přispívají nejen do rozpočtu městysu, ale také místním spolkům prostřednictvím sponzorských darů. Mezi ty největší patří společnost THIMM Obaly, k.s., Mira Mar, s.r.o., Variant, s.r.o, a Stavebniny RS - Robert Sokol. Dále zde podniká samozřejmě celá řada živnostníků.

4.6.1 THIMM Obaly, k.s.

Společnost THIMM Obaly, k.s., začala v městysu vznikat v roce 1994. O rok později zahájila zkušební výrobu.¹²³ Jak již z názvu napovídá, společnost se zabývá výrobou obalů a vlnité lepenky. Společnost dodává své produkty středním i velkým podnikům, nechybí mezi nimi takové, jako jsou např. Dr. Oetker, Chio, Plzeňský prazdroj, Škoda a Pribina. Výrobky vyrobené ve Všetatech se vyvážejí také do zahraničí, konkrétně na Slovensko, do Polska, Maďarska nebo do Německa.

To, že společnost vznikla zrovna ve Všetatech, má své opodstatněné důvody. Zahraniční majitelé kladli důraz na to, aby sídlo společnosti bylo nedaleko Prahy. Dalším

¹²³ REGNER,K., ZEMAN,V. Městečko pod Cecemínem. TOP ART STUDIO. 2001. s. 57.

důvodem je fakt, že Všetaty leží na železniční křižovatce, což je výhodné z hlediska distribuce.¹²⁴ A další a neméně důležitý faktor byl ten, že tehdejší zastupitelstvo městysu souhlasilo s tím, aby ve Všetatech takto velká firma vznikla.

Tehdejším záměrem místního zastupitelstva bylo zajistit obyvatelům městysu nové pracovní příležitosti. Nyní v této společnosti pracuje cca deset místních občanů z celkových 160 zaměstnanců. Což tedy není v souladu s původním záměrem. Dalším důvodem vyjádření kladného stanoviska byl fakt, že podíl z daní odevzdaných touto firmou bude významným příjmem městysu. Na základě současného přerozdělování financí státu pro obce má firma dle starosty městysu pro Všetaty malý význam ze strany financování městysu. Spíše došlo k zatížení obce nákladní kamionovou dopravou, což má negativní vliv nejen na místní komunikace.

Po osmi letech jednání se místnímu zastupitelstvu podařilo dotlačit firmu k realizaci a zafinancování silničního obchvatu do jejího areálu. Od té doby nezatěžují desítky kamionů přijíždějících denně do areálu společnosti místní komunikace.

Dle starosty městysu pana Miroslava Balouna je velkým problémem také to, že spolupráce se současným ředitelem společnosti, je na horší úrovni než s minulým ředitelem.

Nicméně společnost neovlivňuje chod obce pouze negativně. THIMM Obaly, k. s., je poměrně štědrým dárcem finančních prostředků místních spolků v návaznosti na volnočasové aktivity dětí. Dále společnost poskytuje sponzorské dary místní základní škole a mateřským školám. Poskytnuté peněžní prostředky posloužili k vybavení učeben nebo na učební pomůcky.

4.6.2 Mira Mar, s.r.o.

Společnost Mira Mar, s.r.o., založil pan Jan Folk v roce 1989. Společnost se nejprve zabývala výrobou lepených akvárií.¹²⁵

¹²⁴ REGNER, K., ZEMAN, V. Městečko pod Cecemínem. TOP ART STUDIO. 2001. s. 57.

¹²⁵ Mira-mar.cz. Poslední revize 12.1.2014. [cit. 2015-03-28]. Dostupné z: <http://mira-mar.cz/index.php/about-us/>.

O dva roky později byly aktivity firmy rozšířeny o obchod s krmivem pro domácí zvířata a chovatelské pomůcky. Ve stejnou dobu společnost také započala výrobu antiparazitních obojků, sprejů a šamponů.¹²⁶

V současné době se podnik specializuje na výrobu krmiv pro psy, kočky, a drobné ptáky pod vlastní značkou Bow How. Vyrábí také různé hračky a další chovatelské potřeby.

Společnost Mira Mar, s.r.o, dnes zaměstnává 25 zaměstnanců, kteří převážně bydlí v městysu. Někteří dojíždí z blízkého okolí.

Společnost tradičně sponzoruje plesy, zábavy a další akce, kde přispívá do tombol, soutěží apod.

4.6.3 Variant, s.r.o.

Společnost Variant, s.r.o., působí v přívorské části městysu od roku 1992¹²⁷. Jedná se o ryze českou společnost, která se zaměřuje na výrobu a dovoz různých druhů koření, sušené zeleniny a kořeních směsí určených pro kulinářský průmysl.

Podnik zásobuje svými výrobky jak maloobchody tak také velkoobchody.

Společnost v současné době zaměstnává 12 zaměstnanců, kteří bydlí převážně v obou částech městysu.

4.6.4 Stavebniny RS - Robert Sokol

Společnost Stavebniny - RS Robert Sokol byla založena v roce 2003. Od počátku svého působení se zabývá prodejem stavebního materiálu, a to jak realizačním firmám, tak i konečnému zákazníkovi.

Majitelem společnosti je současný místostarosta městysu pan Robert Sokol.

¹²⁶ Mira-mar.cz. Poslední revize 12.1.2014. [cit. 2015-03-28]. Dostupné z: <http://mira-mar.cz/index.php/about-us/>.

¹²⁷ REGNER,K., ZEMAN,V. Městečko pod Cecemínem. TOP ART STUDIO. 2001. s. 58.

4.7 Aktéři politického procesu v městysu Všetaty

V zastupitelstvu Městysu Všetaty působí na rozdíl od malých obcí také zastupitelé, kteří kandidovali za nějaké politické strany. V každých komunálních volbách konaných na území městysu Všetaty od roku 1994 kandidovali vždy někteří kandidáti kandidující za některou z parlamentních stran. Některé strany se účastnily politického procesu v městysu za posledních jednadvacet let více, některé méně.

4.7.1 Česká pravice

Nejvlivnější stranou, která v obci působí, je bezesporu Česká pravice. Tato strana byla zaregistrována 7. ledna 1994. Politické cíle České pravice vycházejí z tradičních hodnot, jako jsou morálka, láska k vlasti, úcta apod.

Jednotliví kandidáti za tuto stranu kandidují v komunálních volbách do zastupitelstva městysu od roku 1998. Celá řada kandidátů, kteří v tomto roce kandidovali za Českou pravici, v předcházejících volbách kandidovala za Občanskou demokratickou stranu. Celkem šest zastupitelů hlásících se k České pravici a působících v zastupitelstvu po komunálních volbách v roce 1998 působilo v zastupitelstvu také po komunálních volbách v roce 1994, ovšem v těchto komunálních volbách kandidovali právě za ODS.

Nejvýznamnější osobou České pravice na území městysu Všetaty je současný starosta pan Miroslav Baloun. Společně s panem Janem Hladkým a panem Josefem Burkou působí v zastupitelstvu nepřetržitě od roku 1994.

Během doby, co tato strana působí v zastupitelstvu, docházelo k pozvolné obměně ostatních zastupitelů hlásících se k této straně. Avšak tato obměna nebyla nějak markantní. Drtivá většina zastupitelů, kteří kandidovali za tuto stranu, působila v zastupitelstvu minimálně tři volební období.

Před každými komunálními volbami sestavuje kandidátní listinu této strany pan Miroslav Baloun. Nejprve osobně osloví občany, kteří by mohli mít zájem věnovat svůj čas a pracovat ve prospěch rozvoje obce. Poté se všichni potenciální kandidáti sejdou na předvolebním shromáždění, kde pan Miroslav Baloun předloží návrh pořadí kandidátů na

kandidátní listině. Po diskusi se pořadí případně upraví a schválí. Kandidáti také před každými komunálními volbami projednají návrhy na pozici starosty, místostarosty a členy rady obce. Nicméně vše je v moci voličů, kteří mohou tyto plány kandidátů změnit.

4.7.2 Sdružení nezávislých kandidátů

Druhým nejdůležitějším aktérem politického procesu v městysu Všetaty bylo až do roku 2014 bezesporu Sdružení nezávislých kandidátů. Právě kandidáti z tohoto sdružení, byli v každých komunálních volbách konaných v městysu od roku 1994 hlavními rivaly České pravice, resp. ODS.

Složení zastupitelů z tohoto sdružení bylo poměrně nestálé. Po každých komunálních volbách došlo k částečné a někdy i rozsáhlejší obměně zastupitelů. Z tohoto pohledu se Sdružení nezávislých kandidátů podstatně liší od České pravice.

Významnými a poměrně stalými osobami Sdružení nezávislých kandidátů jsou, resp. byli především paní Marie Fidlerová, paní Hana Horáková a pan Jiří Pomrhonc.

Sestavení kandidátních listin bylo z počátku poměrně jednoduché, neboť do voleb konaných v letech 1994 a 1998 kandidovalo pouze 14 kandidátů. Vzhledem k tomu, že zastupitelstvo městysu bylo vždy patnáctičlenné, bylo nutné sestavit pouze pořadí. Do dalších komunálních voleb byly kandidátní listiny sdružení sestaveny vždy na předvolební schůzi. Pořadí a výběr patnácti kandidátů určovaly vždy výsledky minulých komunálních voleb nebo zastupitelské zkušenosti. Bylo také přihlíženo na vykonanou činnost v zájmových sdruženích apod.

Při komunálních volbách v roce 2002 došlo k poměrně zajímavé situaci. Nezávislí kandidáti sestavili dvě kandidátní listiny. Kandidovalo tehdy 15 kandidátů za Sdružení nezávislých kandidátů – Všetaty, Přívory – společnost pro změnu a 15 kandidátů ze Sdružení nezávislých kandidátů. Mezi sdruženími došlo k významné personální kontinuitě, jelikož někteří tradiční kandidáti ze Sdružení nezávislých kandidátů v těchto komunálních volbách kandidovali jako členové Sdružení nezávislých kandidátů – Všetaty, Přívory – společnost pro změnu. Tento tah měl jediný cíl, a to porazit v komunálních volbách Českou pravici. Voliči

ovšem rozhodli tradičně tak, že nadpoloviční většinu v zastupitelstvu opět získali kandidáti za Českou pravici.

V roce 2014 došlo k další zajímavé a nečekané situaci, jelikož se nezávislí kandidáti rozhodli, že nesestaví žádnou kandidátní listinu pro komunální volby konané v tomto roce. Důvody tohoto rozhodnutí vysvětlili tak, že nesehnali dostatečný počet kandidátů, kteří by měli zájem kandidovat do zastupitelstva městysu, dalším důvodem bylo také to, že ve všech komunálních volbách konaných od roku 1998 dominovala Česká pravice a kandidáti ze sdružení byli vždy v opozici, přičemž při jednáních je vždy zastupitelé z České pravice přehlasovali.

5. Volby do zastupitelstva Městysu Všetaty s částí Přívory

Charakteristickým rysem politické scény v městysu Všetaty je četné zastoupení nezávislých kandidátů. Tito nezávislí kandidáti mají velký význam při vytváření kandidátních listin parlamentními stranami. I v městysu Všetaty při komunálních volbách kandidují parlamentní strany, ale jejich kandidátní listiny jsou sestaveny výhradně z kandidátů bez politické příslušnosti.

Nově zvolení zastupitelé po každých komunálních volbách volí starostu, místostarostu a členy rady městysu.

5.1 Výsledky voleb do zastupitelstva městysu v roce 1994

Tabulka č. 6: Získané hlasy jednotlivých zastupitelů

Kandidátní listina	Pořadí	Kandidát	Věk	Navrh. strana	Polit. přísl.	Hlasy	
						abs.	v %
1 Občanská demokratická strana	1	Baloun Miroslav	40	ODS	BEZPP	733	10.94
1 Občanská demokratická strana	2	Zámorský Václav	52	ODS	BEZPP	602	8.98
1 Občanská demokratická strana	3	Písecký Josef	50	ODS	BEZPP	539	8.40
1 Občanská demokratická strana	4	Hladký Jan	39	ODS	BEZPP	534	7.97
1 Občanská demokratická strana	5	Šiler Milan	50	ODS	BEZPP	426	6.35
1 Občanská demokratická strana	6	Ryba Josef	54	ODS	BEZPP	418	6.23
1 Občanská demokratická strana	7	Burka Josef	44	ODS	BEZPP	476	7.10
1 Občanská demokratická strana	8	Žáková Jana	44	ODS	BEZPP	450	6.71
2 Křesť. a dem. unie-Čs. str. lidová	1	Čapek Vladislav	59	KDU-ČSL	BEZPP	457	34.64
3 Sdružení nezávislých kandidátů	1	Jindra Josef	50	NK	BEZPP	500	12.23
3 Sdružení nezávislých kandidátů	2	Plaček František	45	NK	BEZPP	412	10.80
3 Sdružení nezávislých kandidátů	3	Polanecký Karel	45	NK	BEZPP	378	9.24
3 Sdružení nezávislých kandidátů	4	Sedláček Jan	41	NK	BEZPP	359	8.78
3 Sdružení nezávislých kandidátů	5	Fabián Vladimír	45	NK	BEZPP	352	8.61
4 Svobodní demokraté (OH)	1	Novák Miroslav	41	SD (OH)	BEZPP	583	100.00

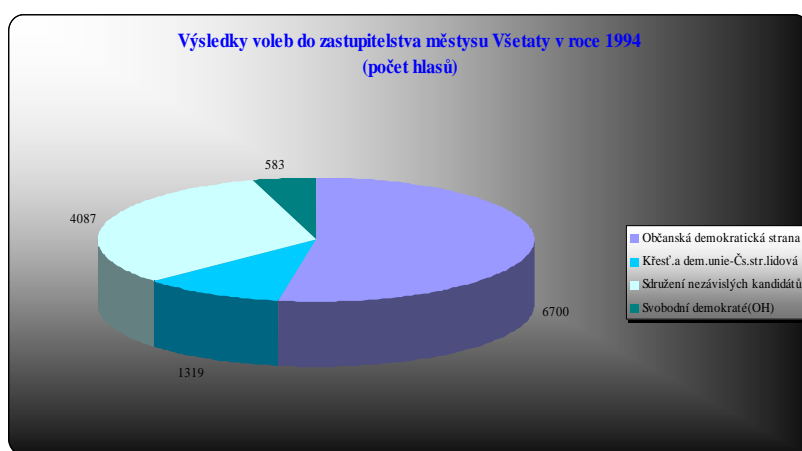
Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Českého statistického úřadu, Výsledky voleb [online] [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: <http://www.volby.cz/>.

Tabulka č. 7: Počet získaných hlasů a mandátů

Kandidátní listina	Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů
	abs.	v %		
1 Občanská demokratická strana	6 700	52.80	14	8
2 Křesť. a dem. unie-Čs. str. lidová	1 319	10.39	8	1
3 Sdružení nezávislých kandidátů	4 087	32.21	14	5
4 Svobodní demokraté (OH)	583	4.59	1	1

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Českého statistického úřadu, Výsledky voleb [online] [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: <http://www.volby.cz/>.

Graf č. 2:

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z ČSÚ.

V komunálních volbách do zastupitelstva Městysu Všetaty s části Přívory kandidovali členové Občanské demokratické strany, Křesťanské a demokratické unie – Československé strany lidové, dále Svobodní demokraté OH, a členové ze Sdružení nezávislých kandidátů. Celkem kandidovalo 37 kandidátů.

Nejvíce mandátů získali kandidáti za ODS, celkem osm. Získali tak nadpoloviční většinu v zastupitelstvu městysu, a proto bylo pro zastupitele poměrně snadné v následujícím čtyřletém období prosazovat své zájmy při jednáních zastupitelstva.

Dalších pět mandátů získali kandidáti ze Sdružení nezávislých kandidátů a po jednom mandátu si rozdělili kandidáti z KDU-ČSL a ze strany Svobodní demokraté OH.

Starostou městyso byl poprvé zvolen kandidát za vítěznou ODS pan Miroslav Baloun, který také získal nejvíce hlasů v těchto komunálních volbách. Jeho volba starostou městyso tak byla v celku logická.

Za členy rady byli zvoleni pánové Miroslav Baloun, Václav Zámorský, Josef Ryba, Josef Burka a Milan Šiler, kteří kandidovali za Českou pravici.

5.2 Výsledky voleb do zastupitelstva městyso v roce 1998

Tabulka č. 8: Získané hlasy jednotlivých zastupitelů

Kandidátní listina	Pořadí	Kandidát	Věk	Navrh. strana	Polit. přísl.	Hlasy	
						abs.	v %
1 Česká pravice	1	Baloun Miroslav	44	ČP	ČP	489	8.45
1 Česká pravice	2	Hladký Jan	43	ČP	BEZPP	483	8.35
1 Česká pravice	3	Horevaj Zdeněk	49	ČP	BEZPP	467	8.70
1 Česká pravice	4	Zámorský Václav	56	ČP	BEZPP	452	7.81
1 Česká pravice	5	Burka Josef	48	ČP	BEZPP	411	7.10
1 Česká pravice	6	Plaček František	49	ČP	BEZPP	327	5.65
1 Česká pravice	7	Písecký Josef	54	ČP	BEZPP	405	7.00
1 Česká pravice	8	Pokorná Vlasta	53	ČP	BEZPP	423	7.31
1 Česká pravice	9	Šiler Milan	54	ČP	BEZPP	315	5.44
2 Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	1	Slach Miroslav	26	KDU-ČSL	BEZPP	242	32.57
3 Sdr. nez. kandidátů	1	Novák Miroslav	45	NK	BEZPP	384	11.58
3 Sdr. nez. kandidátů	2	Horáková Hana	44	NK	BEZPP	351	10.58
3 Sdr. nez. kandidátů	3	Pomrhonc Jiří	21	NK	BEZPP	324	9.77
3 Sdr. nez. kandidátů	4	Jindra Josef	54	NK	BEZPP	287	8.65
3 Sdr. nez. kandidátů	5	Hadrbolec Jan	24	NK	ODS	187	5.64

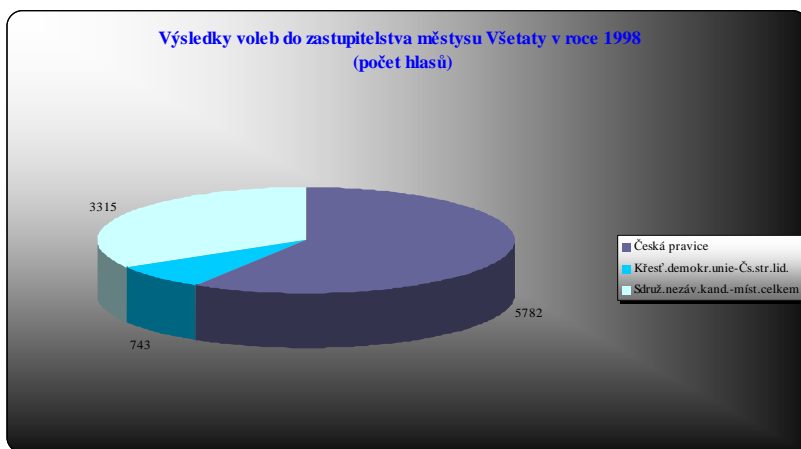
Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Českého statistického úřadu, Výsledky voleb [online] [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: <http://www.volby.cz/>.

Tabulka č. 9: Počet získaných hlasů a mandátů

Kandidátní listina	Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů
	abs.	v %		
1 Česká pravice	5 782	58.76	15	9
2 Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	743	7.55	6	1
3 Sdruž. nezáv. kand.	3 315	33.69	14	5

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Českého statistického úřadu, Výsledky voleb [online] [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: <http://www.volby.cz/>.

Graf č. 3:

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z ČSÚ.

Při komunálních volbách v roce 1998 došlo k poměrně zajímavé situaci. V minulých komunálních volbách konaných v roce 1994 kandidovali Miroslav Baloun, Jan Hladký, Václav Zámorský, Josef Burka, Josef Písecký a Milan Šiler za Občanskou demokratickou stranu, ale v těchto volbách kandidovali za stranu Česká pravice. Tito kandidáti byli opět zvoleni do zastupitelstva městysu společně s dalšími kandidáty kandidujícími za Českou pravici, tj. s paní Vlastou Pokornou a s pány Zdeňkem Horevajem a Františkem Plačkem. Kandidáti za Českou pravici získali celkem devět mandátů, tedy o jeden mandát více než ODS v předcházejících volbách a opět tak získali nadpoloviční většinu.

Podobně jako v minulých volbách získali pět mandátů kandidáti ze Sdružení nezávislých kandidátů. Po vyhodnocení těchto komunálních voleb však došlo k velké obměně zastupitelů ze SNK. Hned tři zastupitelé byli svými voliči nově zvoleni do zastupitelstva. Společně s těmito zastupiteli byl zvolen do zastupitelstva také pan Josef Jindra a pan Miroslav Novák, který v minulých komunálních volbách kandidoval za Svobodné demokraty OH.

Poslední mandát získal pan Miroslav Slach kandidující za KDU-ČSL.

Starostou městysu se znovu stal pan Miroslav Baloun, který získal opět nejvíce hlasů, avšak rozdíl před druhým v pořadí - Janem Hladkým byl oproti předešlým komunálním volbám minimální. Činil pouhých šest hlasů.

Po těchto komunálních volbách zůstalo obsazení rady městysu ve stejném složení jako v roce 1994 a vznikla tak znovu „jednobarevná místní vláda“.

5.3 Výsledky voleb do zastupitelstva městysu v roce 2002

Tabulka č. 10: Získané hlasy jednotlivých zastupitelů

Kandidátní listina	Pořadí	Kandidát	Věk	Navrh. strana	Polit. přísl.	Hlasy	
						abs.	v %
1 Česká pravice	1	Baloun Miroslav	48	ČP	ČP	547	9.76
1 Česká pravice	2	Hladký Jan	47	ČP	BEZPP	438	7.81
1 Česká pravice	3	Zámorský Václav	60	ČP	BEZPP	429	7.65
1 Česká pravice	4	Horevaj Zdeněk	53	ČP	BEZPP	424	7.56
1 Česká pravice	5	Burka Josef	52	ČP	BEZPP	353	6.29
1 Česká pravice	6	Plaček František	53	ČP	BEZPP	325	5.79
1 Česká pravice	7	Lauda Pavel	39	ČP	BEZPP	354	6.31
1 Česká pravice	8	Pokorná Vlasta	57	ČP	BEZPP	370	6.60
2 SNK-Všet., Přív.- spol. pro zm.	1	Horáková Hana	47	NK	BEZPP	353	13.69
2 SNK-Všet., Přív.- spol. pro zm.	2	Fabian Miroslav	55	NK	ODS	253	9.81
2 SNK-Všet., Přív.- spol. pro zm.	3	Fidlerová Marie	50	NK	BEZPP	253	9.81
2 SNK-Všet., Přív.- spol. pro zm.	4	Brožová Jaroslava	44	NK	BEZPP	219	8.49
3 Sdruž. nezáv. kand.	1	Pomrhonc Jiří, Ing.	25	NK	BEZPP	297	11.71
3 Sdruž. nezáv. kand.	2	Jindra Josef, st.	58	NK	BEZPP	245	9.66
3 Sdruž. nezáv. kand.	3	Jindra Josef, ml.	33	NK	BEZPP	218	8.59

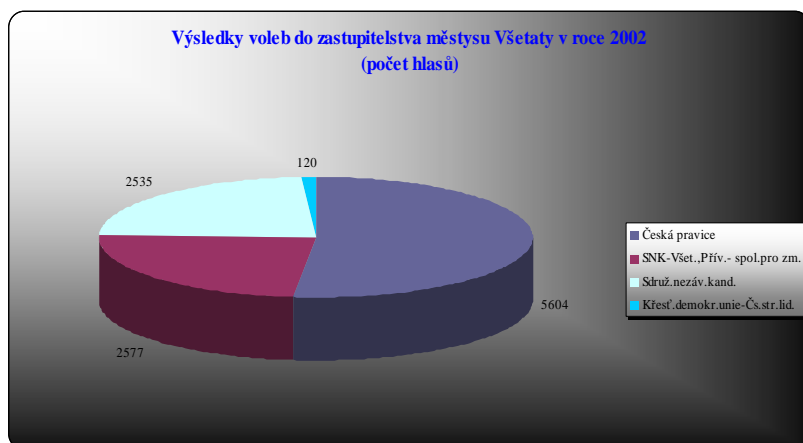
Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Českého statistického úřadu, Výsledky voleb [online] [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: <http://www.volby.cz/>.

Tabulka č. 11: Počet získaných hlasů a mandátů

Kandidátní listina	Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů
	abs.	v %		
1 Česká pravice	5 604	51.72	15	8
2 SNK-Všet., Přív.- spol. pro zm.	2 577	23.78	15	4
3 Sdruž. nezáv. kand.	2 535	23.39	15	3
4 Křesť. demokr. unie-Čs. str. lid.	120	1.11	4	0

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Českého statistického úřadu, Výsledky voleb [online] [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: <http://www.volby.cz/>.

Graf č. 4:

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z ČSÚ.

Do voleb konaných v roce 2002 kandidovali kandidáti ze dvou Sdružení nezávislých kandidátů a dále kandidáti kandidující za Českou pravici a za Křesťanskou a demokratickou unii – Československou stranu lidovou. Celkem kandidovalo 49 kandidátů.

Nejvíce hlasů získali opět kandidáti kandidující za Českou pravici. Po převodu 5.604 hlasů získali kandidáti za Českou pravici celkem osm mandátů. Což opět představovalo nadpoloviční většinu v zastupitelstvu městysu.

Na druhém místě skončili se ziskem 2.577 hlasů kandidáti ze Sdružení nezávislých kandidátů Všetaty, Přívory – společnost pro změnu. Tito kandidáti získali po přepočtení hlasů celkem čtyři mandáty.

Těsně za kandidáty ze Sdružení nezávislých kandidátů Všetaty, Přívory – společnost pro změnu skončili na třetím místě kandidáti ze Sdružení nezávislých kandidátů, kteří získali zbývající tři volné mandáty.

Na posledním místě skončili kandidáti za KDU-ČSL, kteří s pouhými 120 hlasy nezískali žádný mandát.

Po komunálních volbách konaných v roce 2002 došlo k třetinové obměně zastupitelů.

Funkci starosty městysu při povolebním zasedání zastupitelstva opět obhájil pan Miroslav Baloun, který získal nejvíce hlasů s poměrně velkým odstupem na druhé místo.

Za členy rady byli zvoleni pánové Miroslav Baloun, Václav Zámorský, Josef Burka, František Plaček a Pavel Lauda, kteří kandidovali za Českou pravici.

5.4 Výsledky voleb do zastupitelstva městysu v roce 2006

Tabulka č. 12: Získané hlasy jednotlivých zastupitelů

Kandidátní listina	Pořadí	Kandidát	Věk	Navrh. strana	Polit. přísl.	Hlasy	
						abs.	v %
1 Sdruž. nezáv. kand.	1	Fidlerová Marie	54	NK	BEZPP	368	9.50
1 Sdruž. nezáv. kand.	2	Pokorný Petr RNDr.	46	NK	BEZPP	326	8.42
1 Sdruž. nezáv. kand.	3	Simon Vladimír	36	NK	BEZPP	302	7.80
1 Sdruž. nezáv. kand.	4	Fabian Ondřej	31	NK	ODS	301	7.77
1 Sdruž. nezáv. kand.	5	Novák Martin	29	NK	BEZPP	299	7.72
1 Sdruž. nezáv. kand.	6	Hadrbolec Jan	32	NK	BEZPP	277	7.15
2 Česká pravice	1	Baloun Miroslav	52	ČP	ČP	465	8.36
2 Česká pravice	2	Hladký Jan	51	ČP	BEZPP	413	7.43
2 Česká pravice	3	Zámorský Václav Ing.	64	ČP	BEZPP	394	7.08
2 Česká pravice	4	Burka Josef	56	ČP	BEZPP	355	6.38
2 Česká pravice	5	Plaček František	57	ČP	BEZPP	360	6.47
2 Česká pravice	6	Lauda Pavel	43	ČP	BEZPP	393	7.07
2 Česká pravice	7	Pokorná Vlasta	61	ČP	BEZPP	392	7.05
2 Česká pravice	8	Rambousek Petr	43	ČP	BEZPP	393	7.07
2 Česká pravice	9	Sokol Robert	34	ČP	BEZPP	383	6.89

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Českého statistického úřadu, Výsledky voleb [online] [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: <http://www.volby.cz/>.

Tabulka č. 13: Počet získaných hlasů a mandátů

Kandidátní listina	Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů
	abs.	v %		
1 Sdruž. nezáv. kand.	3 871	41	15	6
2 Česká pravice	5 558	59	15	9

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Českého statistického úřadu, Výsledky voleb [online] [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: <http://www.volby.cz/>.

Graf č. 5:

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z ČSÚ.

Ve volbách konaných ve dnech 20.10. – 21.10.2006 kandidovali opět kandidáti za Českou pravici a za Sdružení nezávislých kandidátů. Za Sdružení nezávislých kandidátů i za Českou pravici kandidovalo shodně patnáct kandidátů.

Nejvíce hlasů získali již tradičně kandidáti kandidující za Českou pravici. Po přepočtu všech získaných hlasů si rozdělili celkem devět mandátů.

Zbýlých šest mandátů získali kandidáti kandidující za Sdružení nezávislých kandidátů, kteří celkově získali 5.558 hlasů.

Po těchto komunálních volbách došlo k velké obměně členů zastupitelstva městysu. Hned sedm nových zastupitelů působilo po dobu následujícího čtyřletého období v místním zastupitelstvu.

Starostou obce byl zvolen při povolebním zasedání zastupitelstva opět pan Miroslav Baloun.

Po těchto komunálních volbách nastala podobná situace jako v roce 1998, když zůstalo obsazení rady městysu ve stejném složení jako v předcházejícím roce.

5.5 Výsledky voleb do zastupitelstva městysu v roce 2010

Tabulka č. 14: Získané hlasy jednotlivých zastupitelů

Kandidátní listina	Pořadí	Kandidát	Věk	Navrh. strana	Polit. přísl.	Hlasy		
						abs.	v %	
1	Česká pravice	1	Baloun Miroslav	56	ČP	ČP	525	8.04
1	Česká pravice	2	Hošek Jiří Ing.	38	ČP	BEZPP	489	7.49
1	Česká pravice	3	Sokol Robert	38	ČP	TOP 09	484	7.41
1	Česká pravice	4	Hladký Jan	55	ČP	BEZPP	462	7.07
1	Česká pravice	5	Lauda Pavel	47	ČP	BEZPP	433	6.63
1	Česká pravice	6	Burka Josef	60	ČP	BEZPP	386	5.91
1	Česká pravice	7	Plaček František	61	ČP	BEZPP	379	5.80
1	Česká pravice	8	Pokorná Vlasta	65	ČP	BEZPP	406	6.22
1	Česká pravice	9	Kostka Radovan	38	ČP	BEZPP	436	6.67
1	Česká pravice	10	Rambousek Petr	47	ČP	BEZPP	416	6.37
3	Sdruž. nezáv. kand.	1	Fidlerová Marie	58	NK	BEZPP	322	8.61
3	Sdruž. nezáv. kand.	2	Horáková Hana	55	NK	BEZPP	300	8.02
3	Sdruž. nezáv. kand.	3	Simon Vladimír	40	NK	BEZPP	295	7.89
3	Sdruž. nezáv. kand.	4	Pomrhonc Jiří	33	NK	BEZPP	286	7.65
3	Sdruž. nezáv. kand.	5	Oršulík Petr Mgr.	58	NK	BEZPP	270	7.22

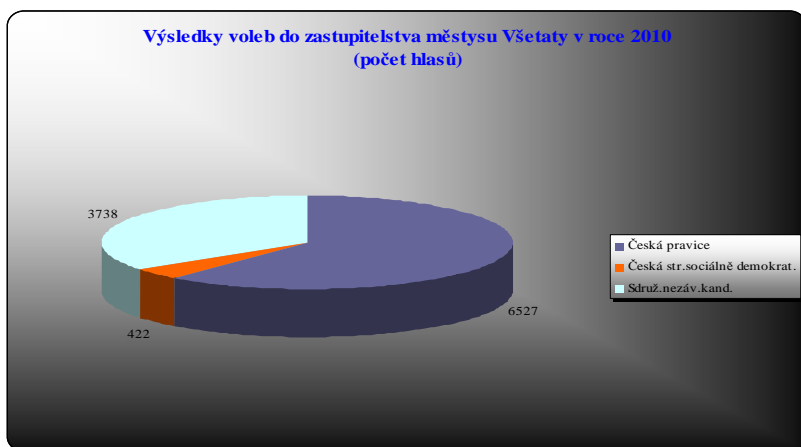
Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Českého statistického úřadu, Výsledky voleb [online] [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: <http://www.volby.cz/>.

Tabulka č. 15: Počet získaných hlasů a mandátů

Kandidátní listina	Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů	
	abs.	v %			
1	Česká pravice	6 527	61.07	15	10
2	Česká str.sociálně demokrat.	422	3.95	7	0
3	Sdruž.nezáv.kand.	3 738	34.98	15	5

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Českého statistického úřadu, Výsledky voleb [online] [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: <http://www.volby.cz/>.

Graf č. 6:

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z ČSÚ.

Do komunálních voleb v Městysu Všetaty s části Přívory konaných ve dnech 15.10. - 16.10.2010 kandidovali zástupci České pravice, České strany sociálně demokratické a Sdružení nezávislých kandidátů. Za Českou pravici a Sdružení nezávislých kandidátů kandidovalo shodně po patnácti kandidátech. Za Českou stranu sociálně demokratickou kandidovalo pouze sedm kandidátů.

Nejvíce hlasů získali stejně jako ve všech předcházejících volbách, ve kterých kandidovali, kandidáti za Českou pravici. S celkovým počtem 6.527 hlasů získali zatím největší podíl v zastupitelstvu městysu, tj. deset mandátů. Tím získali 2/3 všech možných mandátů, a proto opět nebylo nutné sestavovat povolební koalici, neboť bylo v celku jasné, že při jednáních a schvalování návrhů zastupitelstvem, vždy prosadí své názory a návrhy.

Na druhém místě skončili kandidáti ze Sdružení nezávislých kandidátů. S celkovým počtem 3.738 hlasů si tito kandidáti rozdělili zbylých pět mandátů.

Třetí a zároveň poslední místo s celkovými 422 hlasy obsadili kandidáti za Českou stranu sociálně demokratickou.

Na povolebním zasedání zastupitelstva funkci starosty již po čtvrté obhájil pan Miroslav Baloun, který znovu v těchto komunálních volbách získal nejvíce hlasů.

Za členy rady byli zvoleni pánové Miroslav Baloun, Robert Sokol, Josef Burka, Ing. Jiří Hošek a Pavel Lauda, kteří kandidovali za Českou pravici, znovu tak vznikla „jednobarevná místní vláda“ podobně jako po všech minulých komunálních volbách.

5.6 Výsledky voleb do zastupitelstva městysu v roce 2014

Tabulka č. 16: Získané hlasy jednotlivých zastupitelů

Kandidátní listina	Pořadí	Kandidát	Věk	Navrh. strana	Polit. přísl.	Hlasy		
						abs.	v %	
1	Česká pravice	1	Baloun Miroslav	60	ČP	ČP	313	8.11
1	Česká pravice	2	Sokol Robert	42	ČP	TOP 09	295	7.65
1	Česká pravice	3	Hošek Jiří, Ing.	42	ČP	BEZPP	270	7.00
1	Česká pravice	4	Lauda Pavel	51	ČP	BEZPP	250	6.48
1	Česká pravice	5	Hladký Jan	59	ČP	BEZPP	265	6.87
1	Česká pravice	6	Synková Jeannette MUDr.	36	ČP	BEZPP	259	6.71
1	Česká pravice	7	Kostka Radovan	42	ČP	BEZPP	253	6.56
1	Česká pravice	8	Rambousek Petr	51	ČP	BEZPP	249	6.45
1	Česká pravice	9	Pittner Pavel	38	ČP	BEZPP	245	6.35
1	Česká pravice	10	Burka Josef	64	ČP	BEZPP	229	5.93
1	Česká pravice	11	Chvátalová Marie	55	ČP	BEZPP	261	6.76
1	Česká pravice	12	Plaček František	65	ČP	BEZPP	229	5.93
1	Česká pravice	13	Kovář Jiří	39	ČP	BEZPP	238	6.17
1	Česká pravice	14	Kubánek Jaroslav	44	ČP	BEZPP	265	6.87
1	Česká pravice	15	Batěk Petr, Ing.	43	ČP	BEZPP	235	6.09

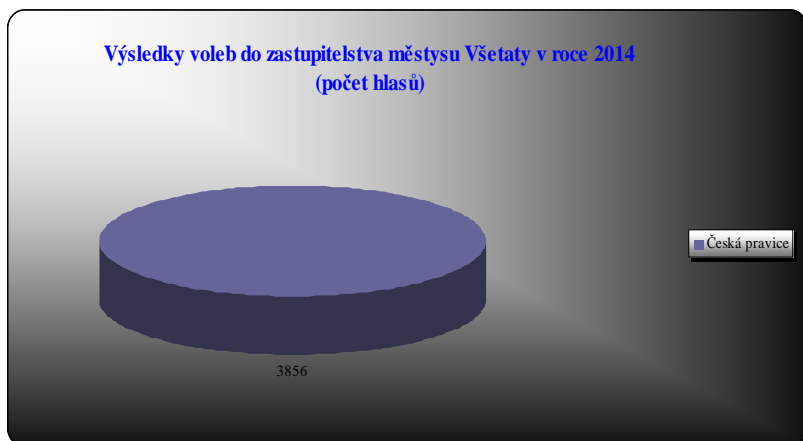
Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Českého statistického úřadu, Výsledky voleb [online] [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: <http://www.volby.cz/>.

Tabulka č. 17: Počet získaných hlasů a mandátů

Kandidátní listina	Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů	
	abs.	v %			
1	Česká pravice	3 856	100	15	15

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat Českého statistického úřadu, Výsledky voleb [online] [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: <http://www.volby.cz/>.

Graf č. 7:

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z ČSÚ.

Pro zatím poslední komunální volby konané ve dnech 10.10. – 11.10. minulého roku sestavily kandidátní listinu tradiční Česká pravice a poprvé také Komunistická strana Čech a Moravy. Právě KSČM ale těsně před volbami svou kandidaturu stáhla.

Poměrně velkým zklamáním v očích voličů bylo to, že kandidátní listinu nesestavilo Sdružení nezávislých kandidátů, jehož zástupci byli tradičními rivaly České pravice.

Dle současného místostarosty městysu pana Roberta Sokola lze vysvětlit fakt, že kandidovali pouze zástupci České pravice tím, že další občané nemají zájem podílet se na rozvoji městysu.

Vše výše uvedené se také odrazilo ve volební účasti, která byla nejnižší ve dvacetiletém období komunálních voleb. Volební účast byla pouhých 25,4 procenta, což je v porovnání s celorepublikovým průměrem skoro o 20 procent méně. Vzhledem k tomu, že kandidovalo pouze patnáct kandidátů za Českou pravici, voliči mohli pouze ovlivnit konečné umístění jednotlivých zastupitelů.

Poslední komunální volby konané v minulém roce tak byly pouze formalitou, když všech patnáct mandátů si rozdělili kandidáti za Českou pravici. Voliči neměli ani možnost vybrat si, kterým patnácti kandidátům své hlasy dají, neboť kandidovalo právě patnáct kandidátů.

Nejvíce hlasů získal již pošesté pan Miroslav Baloun. Na povolebním zasedání byl znovu zvolen do funkce starosty. Tuto funkci tak zastává nepřetržitě od roku 1994.

Složení rady oproti roku 2010 zůstalo nezměněno.

6. Současný politický proces v městysu Všetaty

Výkonným orgánem Všetat je rada městysu. V současné době radu tvoří starosta městysu pan Miroslav Baloun, místostarosta městysu pan Robert Sokol a členové zvolení z řad zastupitelů pánové Pavel Lauda, Ing. Jiří Hošek a Josef Burka. Všichni členové kandidovali do zastupitelstva městysu za Českou pravici.

Od roku 1998 byla vždy rada městysu, která se sestavovala po komunálních volbách, „jednobarevná“ a vždy složená z příslušníků České pravice.

Při komunálních volbách konaných v městysu Všetaty tradičně od roku 1998 kandidují kandidáti za stranu Česká pravice. Tato strana je, jak z názvu napovídá, pravicově zaměřena. Její snahou je dle současného starosty městysu Všetaty pana Miroslava Balouna změna politického klima v České republice.

Dříve značná část příslušníků České pravice kandidovala za Občanskou demokratickou stranu. Od své první kandidatury v každých komunálních volbách konaných v městysu obdrželi pravidelně nejvíce hlasů a vždy získali nadpoloviční většinu v místním zastupitelstvu. Z těchto důvodů nemuseli po žádných volbách sestavovat koalici s dalšími kandidáty či s jinou stranou, popř. stranami.

Společně s Českou pravicí sestavovali tradičně kandidátní listu až do voleb konaných v roce 2014 také kandidáti ze Sdružení nezávislých kandidátů. Jejich hlavním cílem bylo oslabit politickou nadvládu České pravice v zastupitelstvu městysu.

Právě zastupitelé ze Sdružení nezávislých kandidátů byli po každých komunálních volbách v zastupitelstvu městysu v opozici. Někdy mezi těmito zastupiteli a zastupiteli České pravice vznikaly na zasedání zastupitelstva rozpory, neboť opozice měla jiné názory. Ovšem zastupitelé České pravice vždy měli nadpoloviční většinu v hlasování, a proto jim nic nebránilo k tomu, aby prosazovali své názory a představy.

Pro každé komunální volby bylo sestaveno poměrně málo kandidátních listin. V porovnání s jinými podobnými obcemi, kde sestavují kandidátní listiny například místní organizace, je městy Všetaty odlišný. Tento fakt si vysvětluje tajemnice úřadu městysu tím, že současný starosta pan Miroslav Baloun má v očích místních občanů tak silnou pozici, kvůli

tomu, že značná část obyvatel oceňuje, co pro městys během svého působení ve funkci starosty udělal, takže proti němu a „jeho straně“ nechce kandidovat.

Komunální volby konané v říjnu minulého roku byly pouze formalitou, neboť zastupitelé kandidující za Komunistickou stranu Čech a Moravy svou kandidaturu krátce před volbami stáhli a žádné sdružení či jiná strana kandidátní listinu nesestavily. Kandidátní listinu dokonce nesestavilo ani Sdružení nezávislých kandidátů, které bylo ve všech předcházejících komunálních volbách tradičním rivalem České pravice. Tuto skutečnost někteří členové tohoto sdružení vysvětlují tím, že se jim nepodařilo sehnat dostatečný počet kandidátů, kteří by tak mohli v komunálních volbách konkurovat České pravici. Dalším důvodem bylo také to, že se již někteří tradiční členové nechtěli podílet na politickém procesu v městysu. Argumentují také tím, že ve všech předcházejících komunálních volbách dominovala Česká pravice, což se předpovídalo i pro volby konané v roce 2014.

Po komunálních volbách konaných v roce 2014 tak v zastupitelstvu městysu působí pouze zastupitelé, kteří kandidovali za stranu Česká pravice. S touto situací tak mohou být spokojeni pouze občané, kteří kandidáty této strany volili, a to jak v minulých volbách tak i v těch předcházejících.

Na rozdíl od malých obcí, kde nepůsobí většinou v zastupitelstvu žádné politické strany, v zastupitelstvu městysu Všetaty od roku 1994 pravidelně působí zastupitelé kandidující alespoň za jednu politickou stranu.

Do zastupitelstva menších obcí volí kandidáty místní občané především dle osobních sympatií. Čím je obec větší, tím roste význam politických stran, což je právě případ městysu Všetaty, kde je vliv České pravice v podstatě rozhodující, neboť zastupitelé, kteří za tuto stranu kandidovali, mají v zastupitelstvu od roku 1998 vždy nadpoloviční většinu. Starosta městysu pan Miroslav Baloun a místostarosta městysu pan Robert Sokol se shodují na tom, že pak je prosazování návrhů mnohem snazší.

Jak již bylo napsáno, od roku 1990 získávali kandidáti kandidující za Občanskou demokratickou stranu a poté za Českou pravici, jejíž členové právě dříve kandidovali za ODS, většinu hlasů a tím i nadpoloviční většinu v zastupitelstvu, i z těchto důvodů se kandidátní listiny České pravice pro jednotlivé komunální volby upravovaly pouze za předpokladu, že

některý z kandidátů již neměl zájem podílet se dále na rozvoji městyse. Také proto se neustále pokračovalo v plnění dlouhodobého programu z roku 1990 a pokračuje se v jeho plnění nadále, na čemž se shodují všichni respondenti.

V zastupitelstvu městyse před minulými komunálními volbami občas vznikaly rozpory v názorech mezi zastupiteli hlásících se k České pravici a opozicí. Častým námětem těchto konfliktů byl právě zmíněný dlouhodobý program z roku 1990. V současné době, kdy v zastupitelstvu městyse působí pouze zastupitelé České pravice, nelze očekávat, že by nějaké konflikty vznikaly, neboť všichni respondenti kandidující za Českou pravici před komunálními volbami konanými v roce 2014 potvrdili, že s dlouhodobým programem souhlasí.

Dle tajemnice úřadu ve Všetatech se v městyse vyskytují některé konflikty mezi občany podobně jako v ostatních obcích. Většina těchto sporů je prý řešena pouze domluvou, ale v cca 15ti případech ročně musí zasahovat policie České republiky. Tyto konflikty jsou poté řešeny v přestupkové komisi. Jedná se ale pouze o konflikty mezi jednotlivci, nikoliv mezi skupinami.

Dle Petra Jüptnera se v podmnožině „obcí menší střední velikosti“, kam spadá právě městys Všetaty, formují velké koalice a projevuje se značný boj při formování obecní rady a při rozdělování funkcí starosty či místostarosty. Z tohoto hlediska je městys Všetaty výjimkou. V zastupitelstvu od roku 1994 nikdy nevznikla žádná koalice. O boji při formování rady městyse také nelze hovořit, neboť Česká pravice má před každými volbami také odsouhlasené návrhy na složení rady, má i své kandidáty na pozici starosty i místostarosty. Zatím každé volby tato strana vyhrála, takže nemá důvod na své strategii něco měnit.

Zastupitelstvo městyse Všetaty zasedá častěji než jednou za tři měsíce, což je maximální doba daná zákonem. Z těchto důvodů mají zastupitelé mnoho příležitostí projednávat jednotlivé nápady či názory. Před komunálními volbami v roce 2014 byla často jednotlivá usnesení prosazována zastupiteli hlásících se k České pravici hlavně kvůli jejich nadpoloviční většině v zastupitelstvu. Po posledních komunálních volbách jsou jednotlivé názory, vyhlášky či nápady v podstatě schváleny jednomyslně. Toto však může mít také negativní vliv na vývoj městyse, neboť v zastupitelstvu nejsou jiní zastupitelé, kteří by mohli s usneseními nesouhlasit a prosazovat jiné návrhy. Vývoj městyse se tak za následující čtyři

roky bude ubírat směrem nastoleným zastupiteli, kteří jsou příznivci České pravice. Je tak na občanech, aby jejich čtyřleté působení v zastupitelstvu při následujících komunálních volbách konaných v roce 2018 zhodnotili.

Stabilní a v podstatě jednohlasné rozhodování zastupitelstva je dle některých respondentů velkým přínosem pro celkové hospodaření městysu. Finanční prostředky tak nejsou rozdělovány do více projektů. Finance jsou proto investovány do několika málo hlavních investic navržených a schválených v dlouhodobém programu z roku 1990. Financování pouze důležitých projektů vede k jejich dokončení.

Zastupitelstva obcí s počtem obyvatel v rozmezí 500 až 3.000 obyvatel mohou mít nejméně sedm členů, nejvíce pak 15. Městys Všetaty spadá právě do tohoto rozmezí. V zastupitelstvu městysu působí maximálně možný počet zastupitelů, tedy patnáct.

Styčným bodem nejen současného zastupitelstva je starosta městysu pan Miroslav Baloun. Autoři knihy „Městečko pod Cecemínem“ pánové Regner a Zeman současného starostu městysu dokonce řadí mezi významné osobnosti Všetat na druhé místo hned za Jana Palacha. Pan Miroslav Baloun se stal v období datovaném k sametové revoluci jedním ze zakladatelů Občanského fóra jak ve Všetatech, tak i v okresním rozměru. Starostou městysu je nepřetržitě od roku 1994.

Současnému starostovi městysu Všetaty lidé věří, což dokazují v každých komunálních volbách, kdy od své první kandidatury do zastupitelstva městysu získal v každých komunálních volbách největší počet hlasů.

Vzhledem k výše uvedenému, nelze tedy říci, že městys Všetaty je úplně typickou obcí v porovnání s obcemi podobných parametrů, jelikož se v některých faktorech odlišuje.

Závěr

Záměrem této práce bylo charakterizovat podobu a vývoj místní samosprávy v Městysu Všetaty s částí Přívory, charakterizovat hlavní sociometrické ukazatele městysu, identifikovat aktéry politického procesu v městysu, jako jsou lokální politické subjekty, zájmové skupiny, místní podnikatelé apod. Další dílčím cílem bylo definovat charakter lokálního politického procesu na základě analýzy vývoje lokálního stranického systému, charakteristiky místních konfliktních linií a jednání komunálních politických aktérů.

V práci bylo dokázáno, že komunální politika ve středně velkých obcích je v souladu s vysloveným předpokladem stále spíše doménou nezávislých kandidátů a jejich sdružení či nezávislých kandidátů hlásících se k některé parlamentní straně.

I v zastupitelstvu městysu Všetaty působí od roku 1998 nepřetržitě v drtivé většině zastupitelé bez politické příslušnosti. V současném zastupitelstvu městysu působí pouze dva zastupitelé, kteří jsou členy nějaké parlamentní strany. Jedná se o starostu městysu pana Miroslava Balouna, který je členem České pravice, a o místostarostu městysu pana Roberta Sokola, který je členem TOP 09, ale kandidoval za Českou pravici.

Zastupitelé kandidující za Českou pravici již šesté volební období v podstatě rozhodují o všech důležitých věcech v oblasti správy městysu, neboť vždy mají nadpoloviční většinu v zastupitelstvu.

V současném zastupitelstvu jsou dokonce jen zastupitelé, kteří kandidovali za Českou pravici. Z těchto důvodů je patrné, že při jednáních zastupitelstva nebudou vznikat ve velké míře žádné závažnější spory, které v minulosti někdy vznikaly mezi Českou pravici a opozicí. Z tohoto pohledu, lze tedy říci, že městys Všetaty je výjimkou.

V zastupitelstvu městysu Všetaty nebyla po žádných komunálních volbách vytvořena koalice, které se v obcích podobných parametrů často sestavují. Nepotřebnost sestavení koalice dokazuje fakt, že zastupitelé kandidující za Českou pravici vždy získali nadpoloviční většinu v zastupitelstvu.

Vzhledem k výsledkům hospodaření jednotlivých let je hospodaření obce na velice dobré úrovni. Výsledek hospodaření v žádném roce nevykazoval ztrátu. V porovnání s podobnými obcemi jsou nejen příjmy ale i výdaje vyšší.

V městysu působí poměrně velké množství nepolitických aktérů, kteří se podílejí na rozvoji městyse. Naopak politických aktérů v městysu od roku 1994 působilo málo. Mezi nejvýznamnější patřila Česká pravice a Sdružení nezávislých kandidátů. Po volbách konaných v roce 2014 působí v zastupitelstvu pouze zastupitelé z České pravice.

Závěrem lze uvést, že Městys Všetaty s částí Přívory vykazuje v samosprávě některé charakteristické rysy, které jsou odlišné od jiných obcí podobných parametrů.

Seznam použité literatury

BALÍK, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009, ISBN 978-80-247-2908-4.

BALÍK, S. (Ed.) Komunální volby v České republice v roce 2002. Brno: Masarykova univerzita v Brně, Mezinárodní politologický ústav, 2003, ISBN 80-210-3211-1.

BOROVIČKOVÁ, H; JECH, J. Příručka pro člena zastupitelstva obce. Praha: Artedit s. r. o., 2010, ISBN 978-80-254-8660-3.

ČMEJREK, J. Obce a regiony jako politický prostor. Praha: Nakladatelství Alfa, 2008, ISBN 978-80-87191-00-4.

ČMEJREK, J; BUBENÍČEK, V.; ČOPÍK, J. Demokracie v lokálním politickém prostoru. Praha: Grada Publishing, 2010, ISBN 978-80-247-3061-5.

JÜPTNER, P. Komunální koalice a politické modely. Politologická revue č. 2, 2004.

KOCUROVÁ, I., Volební systém v ČR a některé jeho alternativy. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského. 69 s. Vedoucí bakalářské práce Mgr. Ing. Ivan Soudek.

REGNER, K., ZEMAN, V. Městečko pod Cecemínem. TOP ART STUDIO, 2001.

SVAZ MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2014. Praha, 2014, ISBN 978-80-905421-2-9.

Seznam použitých internetových zdrojů

www.acpo.cz

www.cspv.cz

www.czso.cz

www.mestys-vsetaty.cz

www.privorskezeny.cz

www.stavebniny-rs.cz

www.volby.cz

Seznam použitých zákonných norem

Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, §58.

Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, §4.

Zákon č. 128/2000 Sb., O obcích (obecním zřízení), §68.